Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 295 (7. 384) 1990 йил 26 декабрь, чоршанба

Баҳоси 3 тийин.

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

Бугун рўзномамизнинг ички саҳифаларида Ўзбекистон Коммунистик партиясининг «Ўзбекистоннинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллиги, маънавий янгиланиш, ижтимоий адолат ва аҳолининг муносиб турмуш шароити учун» Ҳаракат дастури эълон қилинмоқда. Ўзбекистон Коммунистик партияси XXII съездининг иккинчи босқичида бу муҳим ҳужжат лойиҳасига таклиф этилган тузатишлар, қўшимчалар ва ўзгартишлар атрофлича муҳокама қилинганидан сўнг ушбу Ҳаракат дастури қабул этилган эди.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг Ҳаракат дастури съезд қарорига биноан бугундан бошлаб кучга киради.

ССЖИ халқ депутатларининг тўртинчи съездида

ССЖИ халқ депутатлари IV Съездининг саккизинчи иш куни депутат сўровлари ва саволларига жавоблардан бошланди. Мамлакат Президенти М. С. Горбачев депутат А. Оболенскийнинг саволига жавоб берар экан, ҳозирги пайтда Президентлик лавозимини КПСС Марказий Комитети Бош котиби вазифаси билан қўшиб олиб бориш мақсадга мувофиқ эканлигини таъкидлади. У ушбу лавозимларни қўшиб олиб бориш Президентга халқ манфаатлари ифодачиси бўлишига халақит бериши мумкин деган шубҳаларга асло асос йўқлигини айтди.

Депутатлар шундан кейин «Янги Иттифоқ шартномасининг умумий концепцияси ва уни тузиш тартиби тўғрисида»ги қарорни қабул қилдилар.

Кундузги мажлисда таҳрир комиссиясининг раиси ССЖИ Конституцияси (Асосий Қонуни)га ўзгартиришлар киритиш ҳақидаги Қонун лойиҳаси ҳақидаги саволларга жавоб қайтарди. Депутатлар ушбу Қонун лойиҳасини «Давлат бошқаруви системасини такомиллаштириш муносабати билан Конституцияга (ССЖИ Асосий Қонуни)га ўзгартишлар киритиш ҳақида» деб номлаш хусусида қарор қилдилар. Бу Қонун лойиҳаси моддама-модда муҳокама қилина бошлади. Айниқса, давлат бошқаруви системасидаги ўзгаришлар, хусусан ССЖИ Вазирлар Маҳкамасини тузиш масалалари қизғин баҳс ва мунозараларга сабаб бўлди.

Бугун Съездда ушбу Қонун лойиҳасини қабул қилиш давом эттирилади.

ҲАШАР ЙЎЛИ БИЛАН ҚУРИЛГАН УЙ БЕГОНА БЎЛМАЙДИ

МОСКВА. 24 декабрь. ЎзТАГ махсус мухбири А. БАРАНОВ хабар қилади:

Кремлда ССЖИ халқ депутатлари съезди ишининг иккинчи ҳафтаси бошланди. Бу ҳафта ҳам бундан буён қандай яшаймиз деган ташвишли ўй-хаёллар билан бошланди. Мамлакат тақдирини ҳал этувчи қарорлар учун овоз берилаётганда ҳис-туйғулар устун келадими ёки ҳар қалай, ақл-идрок ғолиб чиқадими?

Бугун эрталаб бўлган мажлисда кўпчилик овоз билан қарор қабул қилинди: давлатимиз бундан буён ҳам «ССЖИ» деб номланаверади. Энди ушбу принципиал қарорни ҳар бир халқнинг, ҳар бир инсоннинг — буюк ягона мамлакат фуқаросининг оғишмай ривожланишини ҳамда гуллаб-яшнашини таъминлайдиган чуқур ва теран мазмун билан бойитиш керак.

Мана шу хусусда ҳозирча якдиллик сезилмаяпти. Ўтказилган тез сўраб билишнинг съезд социологик хизмати бу ерда тарқатган натижаларга кўра, фикри сўралганларнинг 52,7 фоизи Жумҳуриятлар Иттифоқи истиқболда шубҳасиз сақлаб қолинишини қўллаб-қувватламоқда, 26,6 фоизи эса шундай Иттифоқнинг зарурлигини инкор этиб, ҳатто унинг бўлиниб кетишини тахмин қилмоқда. Фикри сўралганларнинг қолганлари ҳали бир тўхтамга келмаган ёки хилма-хил нуқтаи назарларни билдирмоқда.

Ўзбекистонлик депутатларнинг позициясига келганда эса, уларнинг бирортасидан ҳам халқларимизнинг янги Иттифоқ шартномасига асосланган бирлигини сақлаб қолиш мақсадга мувофиқлиги хусусида шубҳа-гумон эшитишимга тўғри келмади.

— Бизнинг юртимизда деҳқонлар ўртасида янги уйни ҳашар билан қуриш қадимдан одат, — деди Ўзбекистон районидаги «Ғаниобод» давлат хўжалигининг бригада бошлиғи Салмонжон Ҳақназаров. — Бундай ҳашарда иштирок этганлар учун қўшнисининг уйи ҳеч қачон бегона бўлмайди. Бизнинг давлат хўжалигимиз байналмилал хўжалик. Бу ерда ўзбеклар, руслар, греклар, бошқа миллатларнинг вакиллари ёнма-ён яшаб келишмоқда. Биз кимнинг қайси миллатга мансублигини ҳеч суриштирмаганмиз — яхши инсон бўлса бўлгани деганмиз. Ҳозир ҳам ҳеч ким одамларни миллатига қараб фарқламайди, ҳаммамиз бирга яшаб, бирга ишлаяпмиз. Ўтган йили беш юз гектар ерни томорқа учун ҳаммага баравар тақсимладик, ҳеч кимни хафа қилмадик.

Шунинг учун одамларнинг кайфияти ҳам, улар меҳнатининг натижалари ҳам яхши. Албатта, қўрғонга қамалиб яшаётганимиз йўқ, теварак-атрофда нималар бўлаётганини кўриб турибмиз. Ўша ўзимизнинг Фарғона водийсида юз берган воқеаларни эслашнинг ўзи кифоя... Лекин бу воқеалар бизнинг хўжаликдаги миллатлараро муносабатларга таъсир ўтказа олмади — илгари бир-биримизга қанчалик ишониб яшаган бўлсак, ҳозир ҳам шундай яшаяпмиз. Бундан буён ҳам ҳамиша шундай яшаймиз, бизнинг хўжаликда ҳам, бутун мамлакатда ҳам шундай яшаймиз деб умид қиламан. Мен оддий бир деҳқонман, холос, балки бирор нарсани англаб етмаётгандирман, лекин шуни аниқ биламанки, биз бир-биримизга жуда кèракмиз.

Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси слесарлар бригадасининг бошлиғи, ҳозир мамлакат Олий Кенгашининг аъзоси А. А. Коршунов бу нуқтаи назарга тўла қўшилди:

— Бизнинг корхонамиздаги ишлаб чиқариш бутун мамлакатнинг турли бурчакларидаги икки ярим мингдан зиёд корхонанинг етказиб берадиган маҳсулоти билан боғлиқ. Агар шулардан бирортаси арзимаган резина прокладка етказиб беришни кечиктирса, ўн минглаб одамнинг меҳнати билан бунёд этилган қанотли улкан машина осмонга кўтарила олмайди, бефойда металл уюми бўлиб ерда ётаверади.

Мен мустақиллик тарафдориман — бу ажойиб нарса, принцип жиҳатдан янги асосда тузиладиган Иттифоқ шартномаси имзоланишини тўла қўллаб-қувватлайман. Лекин то бу ҳужжат имзолангунича эски хўжалик алоқалари сақлаб турилиши ва ҳимоя қилиниши лозим. Акс ҳолда биз ақл бовар қилмайдиган даражадаги тартибсизликка, ўта чигалликларга дуч келамизки, бунинг оқибатлари қандай бўлишини мутлақо билиб бўлмайди. Яна шунга мутлақо аминманки, ҳозирги амалдаги қонун, у ҳоҳ яхши, ҳоҳ ёмон бўлсин, бошқа қонун қабул қилмагунимизча ҳамма жойда сўзсиз бажарилиши керак. Ҳозирги Конституциямизга турли муносабатда бўлиш мумкин, лекин ҳозирча шундан бошқаси йўқ. Ўз Конституциясини ҳурмат қилмасдан эса бирорта ҳам давлат мавжуд бўлолмайди. Айниқса, агар у ўзини ҳуқуқий давлат сифатида кўрмоқчи бўлса, ўз Конституциясини ҳурмат қилиши зарур.

ЯНГИ ЎЛЧОВ АСБОБИ

«ФОТОН» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ 7-ЦЕХИДА ЯНГИ ЎЛЧОВ АСБОБИ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛА БОШЛАНДИ.

Бу асбоб радио, магнитофон ва соч-соқол оладиган устаралар учун қўлланилиб, 220 вольтли ток қувватини 12 ва 9 вольтга камайтириб бериш қудратига эга.

Халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариладиган бу цехда кичкинтойлар учун «Электроника» ҳамда «Малиш» деб номланган ўйинчоқлар ҳам ишлаб чиқарилмоқда.

Г. МАМБЕТОВА.

«ФОТОН» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг сараловчиси Х. Сулаймонова ҳамда цех бошлиғи ўринбосари А. Тимонин маҳсулот сифатини кўздан кечиришмоқда.

Р. Шарипов сурати.

ТО Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Навоий шаҳрини ривожлантиришнинг бош режасига мувофиқ бу ерда 14 минг аҳолига мўлжалланган яна бир мавзе қурилиши бошланди. Мавзеда асосан тўққиз қаватли уйлар, шунингдек, маданий-маиший муассасалар қад кўтаради.

⊙ Ўрта Осиё жумҳуриятлари ва Қозоғистон Давлат автомобиль текшируви раҳбарларининг Тошкентда бўлиб ўтган учрашувида йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш масалаларида бешта жумҳурият ҳамкорлик қилиши тўғрисида шартнома имзоланди.

МАМЛАКАТИМИЗДА

⊙ Тожикистоннинг Ленинобод шаҳри яна унинг асосчилари бундан 2500 йил илгари берган ном билан Хўжанд деб аталадиган бўлди. Шаҳар Кенгаши шундай қарор қабул қилди.

⊙ Ленинградлик таниқли тележурналист А. Невзоров РСФСР матбуот ва оммавий ахборот воситалари вазири М. Полтораниннинг ўзига суиқасд уюштирилишида давлат хавфсизлик органлари алоқадорлиги тўғрисидаги даъвосини рад этди.

ХОРИЖДА

⊙ Фаластин Озодлик Ҳаракати раҳбариятига мансуб мансабдор кишилар агар АҚШ Ироққа қарши уруш бошласа, улар араб давлати томонини олишларини маълум қилди.

⊙ Эроннинг собиқ раҳбари Оятулла Ҳумайний томонидан ўлим жазосига ҳукм этилган адиб Солмон Рушдий мусулмон динини қабул қилди. Шунга қарамасдан қатор ислом давлатларининг вакиллари Ҳумайнийнинг ҳукми ўз кучида қолишини айтмоқдалар.

⊙ Белградда янги партия: Коммунистлар уюшмаси—Югославия учун ҳаракатнинг биринчи конференцияси бўлиб ўтди. Анжуманда Югославияда социалистик тузумни сақлаб қолиш партиянинг асосий дастурий мақсади эканлиги баён қилинди.

Бугунги кун нафаси ТО

БАЙРАМ СОВҒАСИ

«ТАШГОРЛЕССТРОЙТОПТОРГ» ИДОРАСИ ХИЗМАТЧИЛАРИ ЯНГИ ЙИЛ ОЛДИДАН ШАҲРИМИЗ КИШИЛАРИНИ МАМНУН ЭТДИЛАР.

Россия ўрмонларидан келтирилган 20 вагон — 100 мингга яқин яшил арча хонадонларга бирин-кетин кириб бормоқда.

— Бу йил арчаларни келтириш анча қийин бўлди, — дейди савдо идораси ташкилий ишлар бўлимининг мудири Рузина Карипова. — Шунга қарамай, арча савдоси ўз вақтида бошланди. Шаҳримизнинг Пушкин кўчасидаги «Болалар дунёси» магазини ёнида очилган «Қор маликаси», Чорсу, Горький номли боғ ва Чилонзор савдо марказида жойлашган арча дўконлари алоҳида дид билан безатилди.

П. НИШОНОВ.

ОЛҚИШ ОЛАЁТГАН ДАСТА

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА ЯХШИ ТАНИЛИБ ҚОЛГАН БУ ТАТАР-БОШҚИРД ДАСТАСИ «ЯШЪЛЕК» ДЕБ АТАЛАДИ.

Оддий бадиий ҳаваскорлик жамоаси сифатида иш бошлаган мазкур даста ўзининг ўттиз йиллик фаолияти мобайнида ҳар томонлама ўсиб, кўплаб қизиқарли концертлар тайёрлашга муяссар бўлди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш жоизки, «Яшълек» бир қатор бадиий ҳаваскорлик жамоаларига йўлланма берди. Жумладан унинг таркибидан «Дўстлик», «Ёлқин» дасталари ажралиб чиқди.

Ана шу сана муносабати билан истеъдодли санъаткорлар махсус томоша дастурини ҳозирладилар. Унда татар-бошқирд қўшиқ ва рақслари билан бир қаторда турли халқ мусиқалари ҳам ўрин олди. Шунингдек, ўзбек фольклор қўшиқлари намуналари ҳам завқ-шавқ билан ижро этилмоқда.

Янги концерт пойтахт вилоятининг қатор шаҳарчаларида муваффақиятли кўрсатилди. Ангрен, Янгийўл ва Олмалиқ шаҳарларида берилган томошалар ҳам жуда маροқли бўлди.

С. ОДИЛОВА.

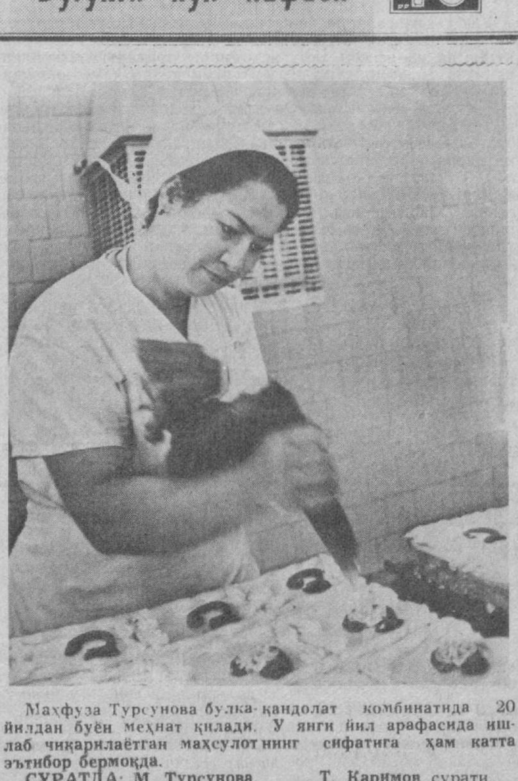

Маҳфуза Турсунова булка-қандолат комбинатида 20 йилдан буён меҳнат қилади. Янги йил арафасида ишлаб чиқарилган маҳсулотлар сифатига ҳам катта эътибор бермоқда.

СУРАТДА: М. Турсунова. Т. Каримов сурати.

Ўзбекистон Компартияси XXII съезди қарорлари—ҳаётга

ФАОЛИЯТ МЕЗОНИ— АМАЛИЙ НАТИЖАЛАР

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXII СЪЕЗДИ ИККИНЧИ БОСҚИЧИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН ҲАРАКАТ ДАСТУРИ КОММУНИСТЛАРНИ АМАЛИЙ ИШЛАРГА ЧОРЛАМОҚДА. ХЎШ, УЛАР ЖОЙЛАРДА ҚАНДАЙ ИШЛАРНИ АМАЛГА ОШИРЯПТИЛАР? СЪЕЗД НАТИЖАЛАРИ, УНИНГ ҚАРОРЛАРИ КОММУНИСТЛАРНИ ҚАНОАТЛАНТИРДИМИ? МУХБИРИМИЗ ШУ САВОЛЛАР БИЛАН СЪЕЗД ДЕЛЕГАТЛАРИНИНГ БИР НЕЧТАСИГА МУРОЖААТ ҚИЛДИ.

Маҳмуда ХОДИЕВА, «Юлдуз» ишлаб чиқариш бирлашмаси 4-цехи ишчиси:

— Съездда мен Устав комиссияси аъзоси сифатида Устав лойиҳасига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, унинг баъзи бандларини тўлдириш ва ортиқча жумлаларни қисқартириб, лойиҳани ихчамлаштириш каби ишларда иштирок этдим. Съездда жуда кўп муаммолар, шу жумладан, ишлаб чиқариш корхоналарида ишловчи ишчи-хизматчиларнинг маошларини, меҳнат кексалари, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, Афғонистонда ўзининг байналмилал бурчини ўтаб қайтган жангчилар, кўп болали оналар учун белгиланган нафақаларни ошириш билан боғлиқ масалалар ўртага қўйилди. Шунингдек, анжуманда хотин-қизларнинг айниқса, кўп болали аёлларнинг меҳнат шароитларини енгиллатиш, уларни кам соатли иш билан таъминлаш кам даромадли оилаларга қўшимча имтиёзлар яратиш каби муҳим масалалар ҳам тилга олинди. Табиийки, бозор иқтисодиёти шароитларида мазкур муаммолар, албатта ўз ечимини топиши зарур. Нарх-наволар ўсгач, албатта иш ҳақи ҳам ортиши лозим. Анжуманда ана шулар ҳақида ҳам қизғин баҳс ва мунозаралар юритилди.

Бу муаммоли масалалар шубҳасиз бизнинг ишлаб чиқаришимизга ҳам тегишли, деб ўйлайман. Сабаби, бизда ҳам асосан тикувчи аёллар меҳнат қилишади. Меҳнат шароитимиз унчалик енгил эмас, айниқса, кўп болали аёлларга икки сменада ишлаш жуда ноқулай. Негаки, эрта-саҳардан туриб ишга кетган аёл саккиз соат тик оёқда ишлагач, уйга ҳориб-чарчаб келиб, ҳеч нарсага улгурмайди. Иккинчи сменада ишлаганда эса, ишни кеч соат 12 ларга яқин тугатамиз. Уйда болалар билан шуғулланишга вақтимиз етишмаслиги оқибатида улар назоратсиз қолмоқда, ўқишдан бўш вақтларида истаган иш билан машғул бўлиб, натижада болалар ва ўсмирлар орасида турли тартиббузарликлар, номаъқулчиликлар кўпаймоқда. Менимча, ёшлар ва ўсмирлар тарбияси бузилаётганининг сабабини, унинг туб илдизини энг аввало ўзимиздан, ота-оналардан қидириш, болалар тарбияси учун етарли шароит яратиш айниқса бугунги мураккаб замонда ниҳоятда зарур. Шундагина кутилган натижага эришиш мумкин бўлади. Анжуманда шулар ҳақида ҳам куйиб-пишиб гапирганлар кўп бўлди. Лекин эндиликда бу «гап»лигича қолмаслиги, уни амалга оширишнинг чора-тадбирларини ўзимиз ахтаришимиз керак.

Ҳозирда кўп болали оналарга ҳамда даромади кам оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш борасида бизнинг бирлашмада ҳам дастлабки ишлар амалга оширилди. Жумладан биринчи сменада ишловчи хотин-қизлар учун эрталабки нонушта корхона ҳисобидан бепул бериладиган бўлди. Бундан ташқари, ишлаб чиқаришда ишловчи кўп болали оналарга бирлашма касаба уюшмаси томонидан санаторий ва дам олиш уйларига бепул йўлланмалар ажратиш, шунингдек, бирлашмага қарашли болалар муассасаларига йўлланмаларни ҳам имтиёзлар асосида бериш йўлга қўйилди.

Корхона ҳудудидаги озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилувчи дўконлар, тайёр ярим фабрикат ва масаллиқлар ҳамда қандолатчилик каби аёллар оғирини енгил, узоғини яқин қилувчи дўкончалар сони ҳам кўпайтирилиб, уларда асосан уй-рўзғор учун зарур, аёллар меҳнатини енгиллатувчи маҳсулотлар сотилмоқда. Бундан албатта, ишчи-аёллар хурсанд.

Бирлашмадаги тикувчи аёлларимизнинг кўпчилиги коммунист, илғор жамоатчи ҳисобланишади. Уларнинг сафи яқинда яна 25 кишига ортди. Ҳамма жойда бўлганидек, бизда ҳам партия мавқеини тўғри баҳолай олмайдиганлар йўқ эмас. Лекин, улар жуда озчилик. Муҳими, шундай мураккаб вазиятда коммунист деган шарафли номни орзу қилиб, сафимизга интилаётганлар сони жуда кўп. Бу бизни қувонтирмоқда.

Мен ўзим эркаклар костюм-шими тикиладиган 4-цехда бошланғич партия ташкилотига етакчилик қиламан. Цехимизда ҳам 28 нафар КПСС аъзоси бор.

Илғор ишчи, фаол коммунистларимиздан нимча тикиш бригадаси бошлиғи Раъно Мирзаева, шу бригада тикувчиси Мастура Аҳмедова, цех мастери Нина Чернишовалар шулар жумласидан.

Съезддан қайтгач, бирлашма коммунистларига, шу жумладан ўзим етакчи бўлган цех коммунистларига анжуманда кўтарилган долзарб масалалар хусусида сўзлаб бердим. Айниқса, съездда мени қувонтиргани жумҳуриятимиз Коммунистик партиясининг ўз Устави ва Ҳаракат дастурининг қабул қилиниши бўлди. Шу ҳақда сафдошларимга тўлиб-тошиб гапирдим. 20 йиллик меҳнат фаолиятимнинг 15 йили ичида коммунист сифатида бирор мартаба Ўзбекистон жумҳуриятининг ўз мустақиллиги учун бу қадар ҳаракатни ва ўз Уставига эга бўлганлигини кўрмаганман. Эҳтимол, бундан кейин жумҳуриятимиз фирқа аъзолари энди ўз йўлларини аниқ белгилаб олиб, партия мавқеини тиклаш ишига муҳим улуш қўшсалар ажаб эмас.

Толибжон САЙФУЛЛАЕВ, Фрунзе ноҳияси Кенгаши раисининг ўринбосари:

— Ўзбекистон Компартиясининг XXII съезди иккинчи босқичи ҳақиқатан ҳам бошқа анжуманлардан фарқли ўлароқ, мунозарали, тортишувли бўлди. Айниқса, съезд якунида Тошкент шаҳар партия ташкилотига вилоят партия ташкилоти ҳуқуқи берилгани кўпчиликка манзур бўлди. Шунингдек, съездда Ўзбекистон Коммунистик партиясининг обрў-эътибори, унинг мавқеи бошқа жумҳуриятларга нисбатан анчагина юқори эканлиги яққол сезилди. Сабаби, жумҳуриятимиз Президенти ва Ўзбекистон Компартияси ҳамкорликда халқимиз манфаати йўлида, унинг фаровонлиги йўлида ҳамда ўзбек халқининг қадимий анъаналари, урф-одати ва қадриятларига ҳурмат билан қараб, уларни қайта тиклаш йўлида таҳсинга лойиқ ишларни амалга оширмоқдалар. Съездда сўзга чиққан делегатлар ҳам айнан шулар ҳақида гапиришди.

Бундан ташқари, анжуманда Кенгашлар фаолияти билан партия ташкилотининг ҳамкорлиги масаласи ҳам қизғин мунозарага сабаб бўлди. Менимча, Кенгашлар ўз фаолиятини тўла изга солгунга қадар барча бўғиндаги фирқа ташкилотлари уларни қўллаб-қувватламоғи ва ўз тажрибасидан келиб чиқиб, партия ташкилотлари Кенгашларга амалий ёрдам кўрсатмоғи зарур, деб ўйлайман. Шунингдек, ҳозирда барча ноҳиялар қошида тузилаётган ўз-ўзини бошқариш органлари, маҳалла ва квартал қўмиталари ишида ҳам шу маҳаллаларнинг ўзида ташкил этилаётган партиянинг асосий негизи ва таянчи бўлган ҳудудий партия ташкилотлари фаолиятини ҳам ривожлантириш ва маҳалла қўмитаси билан шу ташкилотлар ишидаги ўзаро ҳамкорликни йўлга қўйиш мақсадга мувофиқ, деб биламан. Буни ўзимизнинг Фрунзе ноҳиямиз маҳаллалари тажрибаси мисолида ҳам яққолроқ кўриш мумкин. Масалан, ноҳиянинг энг ибратли маҳаллаларидан бири — Авлоний маҳалласида ташкил бўлган ҳудудий партия ташкилоти оталиқ ташкилот — Низомий номидаги Тошкент Давлат муаллимлик олийгоҳи билан ҳамкорликда маҳалладаги «Шарофат» чойхонасида бир қатор оммавий-сиёсий тадбирлар ташкилотчиси бўлишди. Кекса коммунист Неъмат ака Риҳсиев етакчи бўлган бу ташкилот ўз сафига элликдан зиёд коммунистни бирлаштирган. Маҳалладаги ҳашар, маросим ва тадбирлар бевосита ана шу коммунистлар бошчилигида, улар маслаҳатига асосан ўтказилади.

Яна бир ибратли ташаббус бошловчилари «Конституция» маҳалла аҳли ҳамда шу маҳалланинг фирқа аъзолари бўлишди. Улар ўзаро ҳамкорликда маҳалла жамғармаси ҳисобидан Янги йил байрами муносабати билан маҳалладаги кам даромадли, ночор оилаларга хайр-эҳсон учун 500 сўм атрофида маблағ ажратиб, шу маблағ эвазига озиқ-овқат маҳсулотлари харид қилинди ва хонадон эгаларига етказиб берилди.

Ҳозирда ноҳиямизнинг 13 маҳалла ва 6 та кварталида ҳудудий партия ташкилотлари тузилиб, иш бошлашган. Уларнинг ишида маҳалла оқсоқоллари ва фаоллари яқиндан кўмак бериб келишмоқда. Уларнинг ҳамкорликдаги фаолияти эса, ноҳия маҳаллаларида йиғилиб қолган муаммоларнинг ҳал этилишида муҳим омил бўлаётир.

Суҳбатни З. ДЎСМУҲАМЕДОВА ёзиб олди.

ИХТИСОСЛАШГАН ДЎКОН

БОЗОР ИҚТИСОДИЁТИ МУНОСАБАТИГА ЎТИШ ШАРОИТИДА КЎП БОЛАЛИ, КАМ ДАРОМАДЛИ ОИЛАЛАРГА, ҚАРОВСИЗ ЁЛҒИЗ НОЧОР КИШИЛАРГА ҒАМХЎРЛИК КЎРСАТИШГА БЎЛГАН ЭЪТИБОР КУЧАЙМОҚДА.

Бундай хайрли ҳаракатга Ўзбекистон ССЖ Енгил ва маҳаллий-саноат, маиший хизмат кўрсатиш вазирликларига қарашли кўпгина корхоналар якдиллик билан қўшилдилар.

«Ташгоробувьремонт» ишлаб чиқариш бирлашмаси арзонлаштирилган нархда 10 минг жуфт пойабзални сотувга чиқаришга қарор қилди. Шу моллар ихтисослашган «Инъом» дўкони орқали эгаларига сотиладиган бўлди.

Гап шундаки, раҳм-шафқат ва саломатлик жамғармаси Ўзбекистон бўлими яхши ташаббус кўрсатиб, Тошкентда «Инъом» дўконини очишга муваффақ бўлди. Ушбу янги савдо ўчоғи шахсий пенсионерлар, биринчи ва иккинчи гуруҳ ногиронлари, урушда ҳалок бўлганлар оиласи аъзолари, ёлғиз қолган ночор кишиларга хизмат кўрсатади.

«Инъом»ни турли саноат моллари билан таъминлашни Тошкентдаги биринчи пойабзал бирлашмаси жамоаси ҳам ўз зиммасига олди. Шунингдек, унга «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ва бошқа корхоналар ҳам ўз маҳсулотларини юбориб турадилар.

Ихтисослашган бу дўконда айрим молларни жуда арзон нархда, ҳатто бепул бериш ҳам кўзда тутилди.

А. АКБАРОВ.

1

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ

ҲАРАКАТ ДАСТУРИ

«ЎЗБЕКИСТОННИНГ СИЁСИЙ ВА ИҚТИСОДИЙ МУСТАҚИЛЛИГИ, МАЪНАВИЙ ЯНГИЛАНИШ, ИЖТИМОИЙ АДОЛАТ ВА АҲОЛИНИНГ МУНОСИБ ТУРМУШ ШАРОИТИ УЧУН»

2

Ўзбекистон Коммунистик партияси марксизм-ленинизмни ижодий ривожлантириш қоидаларига асосланиб ва КПСС XXVIII съездида эълон қилинган дастурий мақсадларга биноан инсон манфаати, унинг бахт-саодати, маънавийлик ва инсонпарварлик қоидаларини қарор топтириш йўлида жамиятни социалистик негизларда янгилашни ўзининг бош вазифаси қилиб қўяди.

Ўзбекистон Компартияси ҳар бир кишининг ҳар томонлама ва уйғун камол топиши таъминланадиган сиёсий, иқтисодий, ҳуқуқий ва ижтимоий шарт-шароитларга эришишни ўз фаолиятининг юксак маъноси деб билади.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Ўзбекистон ССЖ Конституцияси ва совет қонунлари доирасида ҳаракат қилиб, ўзининг таклифи бўйича давлат ҳокимияти органлари қабул қилган жумҳуриятни ривожлантириш дастурлари учун тўла жавобгарликни ўз зиммасига олади. Шу билан бир вақтда у ҳам қонун чиқарувчи, ҳам ижрочи-бошқарувчи ҳокимиятнинг фаолиятини, улар қабул этган ва одамларнинг ҳаётий манфаатларига бевосита дахлдор бўлган сиёсий ҳамда бошқа қарорларни танқидий баҳолаб, ўз нуқтаи назарига эга бўлиш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолади.

Ўзбекистон Компартиясининг Ҳаракат дастури жумҳуриятнинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини, ижтимоий адолатни, маънавий янгиланишни, Ўзбекистон ССЖдаги барча миллат ва элатлар учун муносиб турмуш шароитини таъминлашга қаратилгандир.

Ўзбекистон ССЖнинг чинакам сиёсий мустақиллиги учун

Ўзбекистон Компартияси жумҳурият Олий Кенгашининг Декларациясига асосланиб, Ўзбекистон ССЖнинг ҳақиқий сиёсий мустақиллигини таъминлаш учун курашади. У ҳисоблайдики, жумҳурият халқчил қоидаларга ва халқнинг ўз хоҳиш-иродасини эркин изҳор этишига таяниб, ўзининг миллий-давлат тузилиши ва маъмурий-ҳудудий бўлиниши масалаларини мустақил ҳал қилиши керак.

Коммунистик партия жумҳуриятнинг сиёсий суверенитети ва иқтисодий мустақиллигининг моддий асосини таъминлайдиган ер, ер остидаги қазилмалар, табиий бойликлар, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси, вужудга келтирилган иқтисодий ва илмий имкониятлар, меҳнат натижалари жумҳуриятнинг мулки бўлиши керак, деган фикрда қатъий туради.

Коммунистик партия мана шу энг муҳим қоидаларни амалга оширишга, жумҳуриятнинг ҳудудий бирлигини ва чегаралари дахлсизлигини ҳимоя қилишга қаратилган тегишли ҳужжатлар Олий Кенгашда қонун тарзида кўриб чиқилиб қабул этилиши тарафдоридир.

Ўзбекистон тенг ҳуқуқли суверен давлат сифатида ташқи сиёсатни ўз манфаатларини кўзлаб белгилайдиган халқаро муносабатларнинг мустақил субъекти тарзида иш кўрмоғи керак. Хорижий давлатлар билан муносабат ўрнатиши, улар билан шартномалар тузиши, ўзаро дипломатия ва консуллик ваколатхоналарини айирбошлаши лозим. Ташқи иқтисодий фаолиятни амалга ошириш, жумҳуриятда ишлаб чиқариладиган маҳсулот нормаларини белгилаш, унга лицензия бериш, қўшма корхоналарни рўйхатдан ўтказиш, шартномалар тузиш ва эркин иқтисодий зоналарни вужудга келтириш масалаларини мустақил ҳал қиладиган бўлиши керак. Жумҳурият БМТга ҳамда унинг ихтисослаштирилган муассасаларига, бошқа халқаро ташкилотларга вакиллар юбориш ҳуқуқига эгадир.

Ўзбекистон Компартияси мустақил жумҳуриятнинг сиёсий ташкилоти сифатида социалистик ва демократик йўналишидаги чет эл партиялари ва жамоат ҳаракатлари билан мустақил алоқа боғлайди. У чет эллардаги ватандошлар билан инсонпарварлик алоқалари ва ҳамжиҳатликни ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлаш, уларга жумҳуриятнинг маданий ҳаётида, ижтимоий ва иқтисодий дастурларни амалга оширишда қатнашиш ҳуқуқи берилиши учун ҳаракат қилади.

Ўзбекистон Коммунистик партияси жумҳуриятлараро алоқаларни кенгайтириш, бошқа мустақил давлатлар билан шартномалар тузиш учун интилади ва иқтисодий, ижтимоий, экологик масалалар ҳамда бошқа масалаларни ҳал этиш чоғида бу муносабатлар тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик асосида қурилиши учун сабот билан ҳаракат қилаверади. У — мустақил давлатларнинг янги Иттифоқ шартномаси тарафдоридир, ҳар бир кишининг, барча миллатлар ва халқларнинг тенг ҳуқуқлилиги ҳамда уларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш, ўз давлатининг тақдирини ўзи белгилашда, шу жумладан Иттифоққа кириш ва ундан чиқиш масалаларида уларнинг хоҳиш-иродасини ихтиёрий ифодалаши мазкур шартноманинг асосий илк қоидалари бўлиши лозим.

Компартия ҳисоблайдики, жумҳурият ҳудудида ихтиёрий равишда Иттифоқ-жумҳурият ва жумҳурият тасарруфига берилган масалалардан ташқари барча масалалар хусусида жумҳуриятнинг қонунлари устун бўлиши керак.

Ўзбекистон Компартияси Совет Социалистик Жумҳуриятлари Иттифоқига Ўзбекистон ССЖ таркибида ихтиёрий равишда кирган Қорақалпоғистоннинг давлат суверенитети тўғрисидаги, уни суверен Қорақалпоғистон жумҳуриятига айлантириш ҳақидаги таклифни қўллаб-қувватлайди ва у ўз ҳудудида ихтиёрий равишда ССЖ Иттифоқи ва Ўзбекистон ССЖ тасарруфига топширилган масалалардан ташқари барча масалаларда бутун тўлалигича давлат ҳокимиятига эга бўлишга эришиш учун ҳаракат қилади.

Ўзбекистон коммунистлари мустақил ҳуқуқий давлат барпо этилишига амалий ишлар билан кўмаклашадилар, бу давлатда ҳокимиятни қонун чиқарувчи, ижрочи ва суд ҳокимиятига ажратиб қўйиш орқали демократия ва қонунийлик таъминланадиган бўлади. Президентлик идора усулини такомиллаштириш, ижроия ва бошқарув ҳокимиятини мустаҳкамлаш, фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботни таъминлашга қаратилган йўл изчил амалга оширилиши керак.

Коммунистик партия кўп партиялилик шароитида давлат ва хўжалик бошқаруви органларининг ўрнини босишдан ва ҳукмронлик ваколатларидан воз кечади, халқ ҳокимиятининг таъсирчан органлари бўлмиш Советларнинг мавқеини ошириш ва уларни мустаҳкамлаш учун курашади. Партия ташкилотлари барча даражалардаги халқ депутатлари Советлари билан ўзаро баҳамжиҳат ҳаракат қиладилар, уларнинг фаолиятига депутат қилиб сайланган ва сайлаб қўйилган органларда ишлайдиган коммунистлар орқали сиёсий таъсир ўтказадилар, қонун чиқариш ташаббуси ҳуқуқидан кенг фойдаланадилар. Коммунистлар қўрғон, қишлоқ, овул Советларининг, маҳалла комитетларининг, истиқомат жойларидаги ўзини ўзи бошқарувчи бошқа бўғинларнинг самарали фаолиятига, агар уларнинг хатти-ҳаракатлари ижтимоий адолат ва жамиятни демократиялаш принципларига зид бўлмаган тақдирда ҳудудни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш масалаларида уларнинг мустақиллигини мустаҳкамлашга ҳар томонлама кўмаклашадилар.

3

Ҳозирги кунда социалистик қонунийликни ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш ҳамда уларга қатъий риоя этилиши соҳасида совет, ҳуқуқни муҳофаза қилиш, хўжалик идоралари ва жамоатчиликнинг куч-ғайратларини бирлаштириш жуда муҳим аҳамият касб этади. Коммунистлар шовинизм ва миллатчиликнинг ҳар қандай кўринишларига қарши қатъий курашадилар. ҳар бир фуқаронинг шаъни ва қадр-қиммати ҳимоя қилинишининг давлат кафолатларига эришиш учун миллати ва динидан қатъи назар, унинг конституциявий ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя этиш учун қатъият билан ҳаракат қиладилар. Бу ҳуқуқларга қилинадиган ҳар қандай тажовузлар қатъият билан даф қилиниши, уларнинг ташкилотчилари ва қатнашчилари эса қонунга мувофиқ жавобгарликка тортилиши керак.

Компартия ССЖИ Қуролли Кучларида тезроқ ислоҳот ўтказилиши тарафдоридир, бу ислоҳот профессионал армияни вужудга келтиришдан ва муқобил хизматни жорий этишдан, ҳарбий хизматга жумҳурият ҳукумати билан тузиладиган шартномалар асосида чақирув ўтказишдан иборат бўлиши керак. Коммунистлар ҳарбий бўлинмаларда интизом ва тартиб ҳар томонлама мустаҳкамланишига, армияга иснод келтирувчи уставга зид ўзаро муносабатлар таг-томири билан тугатилишига бундан буён ҳам ҳаракат қилаверадилар. Улар Совет Армияси сафларига чақирилганларнинг хавфсизлигини таъминлаш, ҳуқуқларини, миллий ва шахсий қадр-қимматини муҳофаза қилиш масалаларида Қуролли Кучлар командирларининг масъулиятини ошириш учун қатъият билан ҳаракат қиладилар.

Ўзбекистоннинг иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлаш йўллари ва бозор иқтисодиётига ўтиш қоидалари тўғрисида

Компартия шунга аминдирки, ҳар бир алоҳида оила, қишлоқ, район, шаҳар турмушида равнақ ва хотиржамлик таъминланган тақдирдагина жумҳуриятнинг равнақи ва хотиржамлигига эришиш мумкин.

Аввало, жумҳурият ҳудудида яшовчи одамларнинг манфаатлари йўлида унинг табиий бойликларидан, вужудга келтирилган имкониятлардан ва ишлаб чиқарилган маҳсулотдан фойдаланишда тўла мустақилликни таъминлаш ўртага қўйилган мақсадга эришишнинг энг муҳим шарти бўлмоғи лозим.

Яроқсиз маъмурий-буйруқбозлик системасини ва маҳкамачилик зўравонлигини, шунингдек, марказнинг жумҳурият манфаатларини писанд қилмайдиган сиёсатини барча поғоналарда қатъиян қоралаш ва бартараф этиш жуда муҳим аҳамият касб этади. «Мамлакатнинг пахта мустақиллигини қўлга киритиш» сиёсати жумҳуриятга мажбуран қабул қилдирилганлиги, пахтачиликнинг якка ҳокимлиги, шунинг натижасида иқтисодиёт ҳаддан ташқари бир ёқлама бузилиб ривожланганлиги, у асосан хом ашё масканига айлантириб қўйилганлиги, табиий ва экология муҳитига жуда катта зиён етказганлиги, жумҳурият аҳолисининг миллий даромади ва турмуш даражаси пастлиги ҳамда шундан келиб чиқадиган ҳамма оқибатлар юқорида баён этилган сиёсатнинг аниқ-равшан кўринишларидан биридир.

Жумҳуриятнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ва иқтисодиётини ривожлантиришда вужудга келган номутаносибликлар ҳеч кечиктирмай ҳал этилиши зарур. Бунинг учун шарт-шароитлар бор.

Бир томондан хилма-хил ва бой табиий, минерал хом ашё ва қишлоқ хўжалик имкониятлари мавжуд, шу имкониятлар замонавий самарали ишлаб чиқаришни жадал ривожлантиришнинг манбаи, миллий даромад олиш ҳамда одамларнинг турмуш даражасини ва фаровонлигини ўстириш учун асос бўлиши мумкин ва лозим.

Иккинчи томондан, меҳнат ресурслари кўпайиб бормоқда, халқнинг бениҳоя меҳнатсеварлиги ва меҳнат қобилияти, сабр-тоқати, жон-дилидан ўқиб-ўрганиш истаги каби ҳавас қилса арзийдиган тарихий ва миллий анъаналар уларга мерос бўлиб қолган.

Олға томон қиладиган ҳаракатимизнинг энг муҳим ва таркибий қисмлари бўлмиш мана шу фазилатларни бир бутун қилиб бирлаштириш, бу йўлдаги барча мавжуд тўсиқларни қатъият билан бартараф қилиш — коммунистларнинг, жамият барча соғлом кучларининг бош вазифасидир.

Албатта, кадрларнинг малакасини ошириш, илғор ишлаб чиқаришни ва технологияни ўзлаштириб олган, замонавий фикрлайдиган кадрларни, биринчи галда маҳаллий аҳоли орасидан вояга етказиш устида сабот билан ишламоқ, уларни рағбатлантириш ва унумли меҳнатга қизиқтириш учун ҳамма шарт-шароитни яратмоқ лозим. Кўп мақсадларни кўзда тутувчи мана шу стратегик вазифани рўёбга чиқариш учун жамики мавжуд ресурслар ишга солиниши, мамлакатнинг ва чет элларнинг энг яхши марказлари имкониятларидан фойдаланилиши керак.

Ўзбекистон Компартияси коммунистларни ва барча меҳнаткашларни жумҳурият Олий Кенгаши қабул этган Ўзбекистон халқ хўжалигини барқарорлаштиришнинг асосий йўналишларини ҳамда бозор иқтисодиётига ўтиш қоидаларини босқичма-босқич амалга оширишга сафарбар этишни ўзининг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблайди.

Минтақанинг ижтимоий-иқтисодий, тарихий ва нуфусий ривожланиши хусусиятларини эътиборга олиш — ўтиш даврининг энг муҳим шартидир. Бунда жумҳуриятда яшовчи одамлар кўпчилигининг анъанавий ҳаёт тарзи ва шахсий турмушининг энг муҳим қонун-қоидалари, уларнинг азалий ва юксак маънавий-ахлоқий негизлари муҳим аҳамият касб этади.

Жумҳуриятнинг илк ҳолатини, аҳолининг иш билан таъминланиш даражасини ва ижтимоий-маиший иншоотларнинг, истеъмол моллари ва хизматларнинг етарлилигини, турли ижтимоий табақалар турмуш даражасини эътиборга олмай туриб, бозор муносабатларига ўтишни тўғри амалга ошириб бўлмайди.

Компартия ташқи иқтисодий фаолиятнинг мустақиллигини жумҳуриятнинг жаҳон бозоридаги мавқеини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш, чет эл сармоялари ва илғор технологияларини жалб қилиш мақсадида зарур шарт-шароитни яратиш учун ҳаракат қилади. Жумҳурият хорижий мамлакатлар билан бевосита алоқа боғлаши, фан-техника, савдо-иқтисодий, маданий ҳамкорлик масалаларини, қўшма корхоналар ташкил этиш, шартномалар тузиш ва эркин иқтисодий зоналар барпо этиш масалаларини ўзаро манфаатли ва тенг ҳуқуқли асосда ҳал қилиши лозим. Биз — шу мақсадда эркин пул ресурсларини жамлаб ишга сола оладиган, манфаатдор хорижий мамлакатларнинг сармоясини жалб этишни рағбатлантира оладиган ўз банк системамизни вужудга келтириш тарафдоримиз.

4

Ўзбекистон коммунистлари шунга аминдирларки, бозор муносабатларини шакллантириш вазмин ёндашувни, жумҳуриятнинг табиий нуфус, ижтимоий-иқтисодий ва миллий хусусиятларини ғоят тўла-тўкис ҳисобга олишни талаб қилади. Бу соҳада ҳаддан ташқари сусткашликка ҳам, ҳар бир босқичнинг хусусиятлари ва амалий имкониятларини эътиборга олмай туриб бозор муносабатларини жорий этишда тезлаб кетишга ҳам йўл қўйиб бўлмайди.

Сармоя сарфлаш сиёсатини амалга оширишда, аввало, миллий даромад ҳажмини кескин оширишни, иқтисодиётни ривожлантиришдаги комплексликни, меҳнатга лаёқатли аҳолининг иш билан жуда тўла-тўкис банд бўлишини таъминлайдиган тармоқларни ривожлантиришга устунлик берилиши зарур. Илғор техника ва технология билан жиҳозланган, юксак даражада тайёр маҳсулотни ва аввало, халққа керакли молларни ишлаб чиқарувчи замонавий корхоналардаги серунум меҳнатгина ишлаб чиқариш ва ижтимоий соҳаларга хизмат қилувчи кўмакчи тармоқларни муваффақиятли ривожлантириш, халқ фаровонлиги ўсишини таъминлаш учун асос яратиб беради.

Компартия қуйидагиларни бу соҳадаги энг биринчи вазифалар жумласига киритиш зарур деб ҳисоблайди:

— ҳудудий номутаносибликларни бартараф этиш, ишлаб чиқарувчи кучларни оқилона жойлаштириш, қишлоқ манзилгоҳларининг, қўрғонларнинг, кичик ва ўртача шаҳарларнинг индустриал иқтисодий имкониятларини жадаллик билан кўпайтириш;

— фан-техника тараққиёти ютуқларини тезроқ жорий этиш, илм-фан ютуқларидан кўпроқ фойдаланадиган ишлаб чиқаришларни ўзлаштиришга ва халқ хўжалигини компьютерлашга ўтиш;

— аҳолининг иш билан ғоят тўла-тўкис ва самарали таъминланиши, касб ўргатиш, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш, ишсизликни камайтириш чора-тадбирлари комплексини амалга ошириш;

— пул муомаласини ва истеъмол бозорини нормаллаштириш, аҳолини ва ижтимоий жиҳатдан ночор табақаларни асосий турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари билан, энг зарур моллар, дори-дармонлар билан кафолатли равишда таъминлаш;

— ижтимоий муаммоларни ҳал этишга ва атроф-муҳитни муҳофаза қилишга моддий ҳамда молиявий ресурсларни биринчи галда ажратиб бериш.

Ушбу вазифаларни бажаришда ортиқча меҳнат ресурслари бўлган районларга имкони борича яқинлаштириб қурилган ва асосан халқ истеъмоли моллари, деҳқонлар ва якка ёрдамчи хўжаликлар учун кичик механизация воситалари ишлаб чиқаришга, қишлоқ хўжалик хом ашёси ва ярим тайёр маҳсулотларни тайёр маҳсулотларга айлантиришга мўлжалланган замонавий технологияси бўлган ихчам, тез ўзгартириш мумкин бўлган корхоналарни барпо этиш бош йўл бўлиши керак. Хорижий шериклар билан биргаликда корхоналар қуриш учун ҳамма жойда шарт-шароит яратиш зарур, бу эса илғор технологияни ўзлаштиришга, хўжаликни ташкил этиш ва бошқаришда жаҳон тажрибасини эгаллашга, миллий кадрларни тайёрлашга имкон беради. Асосан халқнинг бугунги ва истиқболдаги манфаатларига жавоб берадиган корхоналар қурилсин.

Партия ташкилотлари ҳокимият ва бошқарув идораларининг халқ ҳунармандчилиги ва бадиий ижодкорлигини, халқ усталари ва омилкорларининг буюмларида намоён бўлган ўзига хос маданиятни тиклашдаги ишини ўз ихтиёрларидаги барча сиёсий воситалар билан қўллаб-қувватлайдилар.

Коммунистлар ҳозирги шароитларда жумҳурият иқтисодиётини ривожлантиришнинг энг истиқболли йўли юксак меҳнат интизоми ва иқтисодий масъулиятга асосланган ана шу иқтисодиётнинг кўп укладлигидир, деб ҳисоблайдилар. Саноатнинг базавий тармоқларида, ҳаво ва темир йўл транспортида, алоқада, бош коммуникацияларда давлат мулкчилиги устун мавқени эгаллаши керак. Бошқа тармоқларда акционер мулкчилиги, кооператив, жамоа мулки, шахсий ва хусусий мулк давлат мулки қатори тенг шароитларда бўлиши лозим. Ўзбекистон Компартияси мулкни давлат ихтиёридан олиш йўлини қўллаб-қувватлаб, мазкур жараён меҳнат жамоалари аъзоларининг манфаатларини, ташаббускорлик ва тадбиркорликнинг ўсишини ҳисобга олиб, иқтисодий мақсадга мувофиқлик қоидалари негизида амалга ошишини ҳимоя қилади.

Замонавий аграр сиёсат масалалари Ўзбекистон Компартияси учун марказий масалалардир. Бу ўринда энг асосий вазифа — барча маҳсулот етиштирувчилар меҳнатини рағбатлантиришдан, уларнинг меҳнат пировард натижаларидан манфаатдорлигини оширишдан, ҳам жамоа хўжаликлари, ҳам оилавий ва шахсий хўжаликларнинг мустақиллиги ва моддий базасини мустаҳкамлашдан иборатдир.

Биз аграр секторга сармоя сарфлашни кўпайтиришга эришишни, етиштирилган маҳсулотга иқтисодий жиҳатдан эркин, асосланган харид нархлари белгилашни, қишлоқ хўжалиги жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштиришни, илғор агротехника усулларини жорий этишни, ернинг унумдорлигини оширишни ва унинг ирригация-мелиорация ҳолатини яхшилашни зарур деб ҳисоблаймиз.

Ер ва сув ресурсларининг чекланганлигини, шунингдек, хўжаликни кўпчилик, жамоа бўлиб юритиш тарихан таркиб топганини ҳисобга олиб, коммунистлар ерга хусусий мулкчиликни жорий этиш мумкин эмас, деб ҳисоблайдилар.

Кооператив жамоа хўжалигининг келажаги бор, бундай хўжаликларда ижара, пудрат, деҳқон хўжалиги сингари меҳнатни ташкил этишнинг шакллари устун даражада ривожланади.

Компартия ер ва сув ресурсларидан авайлаб-асраб, самарали фойдаланиш зарур деган собит фикрдадир. Айни вақтда Ўрта Осиё минтақаси учун қўшимча сув ресурслари тўғрисида Иттифоқ давлат органларининг қарорлари қабул қилинишига эришиш учун ҳаракат қилаверади. Коммунистлар пахта яккаҳокимлигини рад этиб, деҳқон қайси экинни ва қачон экиш лозимлигини ўзи танлаб олиши учун имконият яратиб бериш тарафдоридирлар. Маҳаллий шарт-шароит ҳисобга олиниб, энг кўп даромад берадиган ва қишлоқ аҳлининг жуда банд бўлишини таъминлайдиган экинлар далалардан биринчи галда ўрин олиши керак. Илмий жиҳатдан асосланган алмашлаб экишни жорий этиш, қишлоқ хўжалик экинларини етиштириш ва йиғиштириб олишни механизациялаш муаммолари янги иқтисодий асосда ҳал этилиши лозим.

Қишлоқ хўжалигининг мева-сабзавот тармоғи, қайта ишлаш саноати моддий-техника базасини мустаҳкамлашга, жумҳурият аҳолисини тўла таъминлаш билан бир қаторда Иттифоқ ва жаҳон бозорларида маҳсулот сотишни кўпайтириш мақсадида омборхоналар ва фирма дўконлари шохобчаларини барпо этишга эришиш зарур. Чорвачилик шахсий ва жамоат секторининг озуқа базасини мустаҳкамлаш зарур.

ССЖИ ВАЗИРЛАР КЕНГАШИДА

ОЛИМПИА КОМИТЕТИНИНГ ЯНГИ МАҚОМИ

«Жамоат бирлашмалари тўғрисида»ги ССЖИ Қонунини бажариш мақсадида Иттифоқ ҳукуматининг қарорига биноан ССЖИ Олимпиа комитети ССЖИ Давлат спорт комитети қарамоғидан чиқарилди. Бу мазкур ташкилот фаолиятининг ижтимоий руҳига ва олимпиа хартиясининг қоидаларига мос бўлиб тушади.

ССЖИ Олимпиа комитетига, жумладан унинг мақсад ҳамда вазифаларига мос келадиган ташқи иқтисодий фаолиятни бевосита амалга ошириш, халқаро спорт алоқаларини ривожлантириш йўлида маблағларидан фойдаланадиган валюта жамғармасини ташкил этиш, спортчиларни олимпиа ўйинларига тайёрлаш ва унинг низомида назарда тутилган бошқа мақсадларни рўёбга чиқариш ҳуқуқи берилади.

Файласуфларнинг Бутуниттифоқ конференцияси

Тошкентда «Ҳозирги замонда инсон муаммолари» мавзусида Бутуниттифоқ илмий-амалий конференцияси бўлиб ўтди. Унда Москва, Олмаота, Волгоград, мамлакатимизнинг кўплаб бошқа шаҳарларидан келган файласуф олимлар ва социологлар иштирок этишди. Конференция ССЖИ файласуфлар жамияти ва унинг Ўзбекистон бўлими, В. И. Ленин номли Тошкент давлат дорилфунуни, Ўзбекистон ССЖ Фанлар академиясининг Фалсафа ва ҳуқуқ илмгоҳи, шунингдек Сиёсатшунослик ва бошқарув илмгоҳининг ташаббуси билан ўтказилди.

Ялпи ва алоҳида-алоҳида ўтказилган мажлисларда марксча-ленинча фалсафанинг долзарб масалалари муҳокама қилинди. Конференцияда мамлакат ижтимоий-иқтисодий ривожланишининг энг муҳим муаммоларини ҳал этишга олимларнинг куч-ғайратларини сафарбар қилиш зарурлиги таъкидланди. Нотиқлар давр файласуфлар, социологлар, сиёсатшунослар тадқиқот фаолиятининг самарадорлигини оширишни тақозо этаётганини ҳам таъкидладилар.

(ЎзТАГ).

ҚУРИЛМА ИШГА ТУШИРИЛДИ

ҚАРШИ, 24 декабрь. (ЎзТАГ мухбири). Бугун Муборак газни қайта ишлаш заводида корхонадаги энг кучли — ҳавони зарарли чиқиндилардан тозалайдиган қурилма фойдаланишга топширилди. У ҳар йили Ўзбекистон жанубидаги конлардан бу ерга келаётган 2,5 миллиард кубометр газни аралашмалардан тозалаб беради.

Афсуски, бу воқеа бир йил илгари рўй бериши керак эди. «Муборакгазпромстрой» трестининг жамоаси ускуналар бир маромда етказиб берилмаганлиги сабабли кўпинча беиш қолиб кетди.

Қурилма 20 йилдан бери ишлатиб келинган ва муддати тугаган дастлабки блокларнинг ўрнини эгаллади. У бу ердан Ўрта Осиё ва Россия Федерацияси халқ хўжалиги объектларига юборилаётган табиий газнинг сифатини яхшилайди.

5

Компартия шахсий ёрдамчи хўжаликларни бундан буён ҳам мустаҳкамлаш масалаларини энг муҳим вазифа деб билади. Шу муносабат билан жумҳуриятдаги ҳамма жойларда томорқалар саҳнини 0,25 гектарга етказиш зарур. Шахсий хўжаликларнинг кенгайтирилиши уй-жой қурилиши ва аҳолини уй-жой билан таъминлаш, ижтимоий ишлаб чиқариш соҳасида меҳнат қилиш имконияти бўлмаган кўп болали оналарни иш билан таъминлаш, оилалар ўзини ўзи озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашини кўпайтириш ҳамда озиқ-овқат бозорини мўл-кўл қилиш масалаларини ҳал этиш имконини беради. Компартия буни қишлоқ аҳолиси ижтимоий жиҳатдан муҳофаза этилишининг муҳим қисми деб билади.

Партия ташкилотлари деҳқонларнинг манфаатларини ҳимоя қилишда шахсий ёрдамчи хўжаликлар эгалари уюшмаларининг фаолиятини фаол қўллаб-қувватлайдилар, техника билан жиҳозлашда, қурилиш материаллари, ёш чорва моллари, уруғликлар, ем-хашак ва қишлоқ аҳли учун зарур бўлган бошқа ресурслар билан таъминлашда реал ёрдам бериш йўлини тутадилар. Ушбу уюшмалар бозорга ўтиш даврида деҳқонни ижтимоий жиҳатдан муҳофаза этиш ва унга мадад бериш масалаларини ўз зиммасига олиши керак.

Компартия қишлоқни ижтимоий жиҳатдан қайта қуришни, қишлоқ аҳолиси меҳнати ва турмуши шарт-шароитини яхшилашни аграр сиёсатнинг бош вазифаларидан бири деб билади. У қишлоқнинг ижтимоий қиёфасини мустаҳкамлашга ва ривожлантиришга қаратилган маблағ ажратиш ва кредит сиёсатини қўллаб-қувватлайди, қишлоқ уйларини сув билан таъминлаш ва газлаштириш муаммоларини тубдан ҳал этиш учун қўшимча капитал маблағлар, моддий ресурслар сарфланишига эришаверади.

Ўзбекистон Компартияси белгилаб қўйилган тадбирларнинг амалга оширилиши жумҳуриятнинг чинакам иқтисодий мустақиллигини таъминлашга, ишончли иқтисодий шерик сифатида унинг обрў-эътибори кўтарилишига имкон беради, умумиттифоқ ва жаҳон бозорларида унинг мавқеини кучайтиради, деб ҳисоблайди.

Аҳоли фаровонлигини ошириш, ҳар бир киши учун муносиб шароитларни таъминлаш—Ўзбекистон Компартиясининг бош мақсадидир

Иқтисодиётнинг инсон эҳтиёжлари томон туб бурилишини таъминлаш, ижтимоий адолат принципларини қарор топтириш бизнинг стратегик йўлимиздир. Партия ташкилотлари ишчилар, деҳқонлар ва зиёлиларнинг меҳнатдаги ташаббускорлиги ва тадбиркорлигини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлайдилар. Коммунистлар унумли меҳнатни рағбатлантиришни мустаҳкамлашга, меҳнат, дам олиш, бепул билим олиш ва медицина хизматидан фойдаланиш ҳуқуқлари таъминланиши учун ишончли кафолатлар жорий этилишига эришадилар.

Компартия фаол ижтимоий сиёсат ўтказилишига эриша боради. Коммунистлар давлат идораларининг вазифаси тақсимлаш муносабатлари системаси орқали, солиқ сиёсати, имтиёзлар, аниқ мақсадга мўлжалланган инвестициялар ва бошқа иқтисодий омиллар орқали одамларнинг турмуш даражаси кескин фарқ қилиб қолишига йўл қўймасликдан иборат, деб биладилар. Аҳоли айрим табақаларининг бойиб кетиши бошқа табақаларнинг қашшоқланиши ҳисобига бўлишига имкон берадиган заминни истисно этиш муҳимдир.

Коммунистлар одамларнинг юксак онги ва масъулиятига асосланган интизом ҳамда тартибни мустаҳкамлашни таъминлаш, чайқовчилик ва порахўрликка, ошна-оғайнигарчилик ва маҳаллийчиликка, «пинҳоний иқтисодиёт»га қарши қатъий кураш олиб бориш, бунинг учун ҳаётимиздаги бундай ҳолларга барҳам бериш мақсадида ҳуқуқий давлатнинг барча имкониятларидан фойдаланиш зарур, деб ҳисоблайдилар.

Ўзбекистон Компартияси бозорга ўтиш шароитларида аҳолининг, биринчи галда унинг кам таъминланган табақаларининг ижтимоий жиҳатдан муҳофаза этилиши юзасидан аниқ-равшан тадбирларни амалга оширишга эриша боради. Аҳолини тирикчилик учун зарур бўлган нарсалар билан таъминлаш, турмушнинг қимматлашуви ўрнини одамларни кундалик зарур моллар билан таъминлаш йўли билан қоплаш имконини берадиган давлат кафолатлари, пенсиялар, нафақалар, стипендиялар ва жамғармаларни ҳам қўшиб даромадларни индекслашни жорий этиш юқоридаги тадбирларнинг негизини ташкил этиши лозим.

Бозор муносабатларига ўтиш шароитида аҳолини иш билан таъминлаш муаммосининг ҳал этилиши жуда катта аҳамиятга моликдир. Компартиянинг ташаббуси билан ишлаб чиқилган «Иш билан таъминлаш» жумҳурият давлат дастури ана шу ишнинг таркибий қисмидир.

Иш ўринларини барпо этиш вазифаларини ҳал қилишда маҳаллий аҳолининг миллий-маданий турмуш тарзи, оилаларнинг анъанавий кўп болалилиги, оиланинг ўзи туғилиб ўсган жойга тарихан содиқлиги ҳисобга олиниб, шунга мос келадиган корхоналар ривожлантирилиши керак.

Компартия давлат аёллар болаларни тарбиялашдек ўз зиммаларидаги асосий вазифани меҳнат, ижтимоий фаолият билан биргаликда муваффақиятли қўшиб олиб боришлари, оғир ва зарарли ишларда аёллар меҳнат қилишини кескин камайтириш, касаначилик меҳнатини ривожлантириш, келажакда эса зарур имкониятлар вужудга келтирилиши билан болали оналарга қисқартирилган иш ҳафтасида меҳнат қилиш имкониятини яратиш учун хотин-қизларни иш билан таъминлаш, уларга касб-ҳунар ўргатиш, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилашга қаратилган кафолатлар системасини жорий этиш керак, деб ҳисоблайди. Оналик ва болаликни муҳофаза этишга, болалар ўртасида ўлимни камайтириш чораларини амалга оширишга алоҳида эътибор берилиши лозим.

Ўзбекистоннинг келажаги кўп жиҳатдан ёшларга боғлиқдир. Компартия ёшлар ўртасида кўпгина муаммолар тўпланиб қолганлигини ҳисобга олиб, Ёшлар сиёсати тўғрисидаги қонунни тезроқ қабул қилиш, ёшларнинг барча гуруҳлари учун ўқиш, меҳнат қилиш, касбда камол топиш ва турмуш неъматларидан фойдаланишда тенг имкониятларни ва ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилишни таъминлаш тарафдоридир. Коммунистлар ёшларга хос бўлган ижодий изланиш, ташаббускорлик, тадбиркорликни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлайдилар, ёшлар корхоналари, кооперативлари, илмий-техникавий ва маданий марказларнинг оёққа туришида, ёшларнинг тўлақонли дам олиши ва ҳордиқ чиқаришини ташкил қилишда ёрдам берадилар.

Коммунистлар ёш оилаларнинг улғайиши ва мустаҳкамланиши учун қулай шарт-шароитни вужудга келтиришга катта аҳамият берадилар. Биз ёш оилаларга бериладиган имтиёзларни кенгайтириш, уларга имтиёзли шартларда қарз бериш, оилалар учун ётоқхоналар тармоғини жадаллик билан кенгайтириш, ёшларнинг уй-жой қурилиши комплексларини ривожлантириш тарафдоримиз.

Компартия кадрлар тайёрлашнинг таркиб топган давлат системасини тубдан қайта кўриб чиқиш зарур, деб ҳисоблайди. Мактаб ўқувчиларини барвақтроқ касб-ҳунарга йўналтириш, ғоят иқтидорли болалар учун ўқув юртлари очиш, ўрта ва олий мактабнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, кадрлар тайёрлашга хўжалик ҳисобини жорий этиш нуфузли йўналишлар бўлиши керак. Бу ўринда маҳаллий миллатга мансуб кишилардан малакали ишчи кадрлар ва мутахассисларни жадал тайёрлашга, уларни

6

жумҳуриятдан ташқарида, шу жумладан иқтисодий жиҳатдан тараққий этган мамлакатларда ўқитишга алоҳида эътибор берилиши лозим.

Ўзбекистон Компартияси аҳолининг уй-жой шароитларини яхшилаш масалаларига биринчи даражали аҳамият беради. Якка тартибда уй-жой қурилишини авж олдиришга алоҳида эътибор берилиши керак, бундай қурилишларга имтиёзли тарзда қарз бериш, қурилиш материаллари билан таъминлаш, инженерлик коммуникациялари тармоғини бунёд этишдан иборат давлат тадбирлари комплекси амалга оширилиши лозим. Қаҳрамон оналар, уруш ва меҳнат ногиронлари рўйхатга олинганидан кейин бир йил ичида уларга ер участкалари ажратиб бериш зарур бўлади. Жумҳуриятда миллий меъморчилик анъаналарини ва шаҳар қурилишига оид ҳозирги талабларни ҳисобга олиб шаҳар хўжалигини таъмирлаш ва қишлоқларни ободонлаштириш юзасидан батафсил режани амалга ошириш даркор.

Компартия одамлар соғлиғини сақлаш ва меҳнаткашларни жисмоний тарбиялаш бутун ишини тубдан яхшилашга собитқадамлик билан эришиб бораверади. Соғлиқни сақлаш хизматини тубдан ислоҳ қилиш, даволаш — дарднинг олдини олиш муассасалари моддий-техника базасини тубдан мустаҳкамлаш, аҳолини ялписига тиббий кўрикдан ўтказиш, чақалоқларни парвариш қилиш, ҳамширалар хизматини йўлга қўйиш, ҳомиладор аёлларга ёрдам бериш марказлари тармоғини вужудга келтириш талаб этилади. Партия ташкилотлари соғлом турмуш тарзини ҳар жиҳатдан тарғиб этадилар, спорт иншоотлари тармоғини кескин кенгайтиришга, болалар ва ёшларнинг жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланишини ташкил этишни қайтадан кўриб чиқишга эриша борадилар.

Партия ташкилотлари Ўзбекистон Компартиясининг ташаббуси билан қабул қилинган «Меҳр-шафқат» дастурини амалга ошириш учун олиб борилаётган ишни кучайтирадилар, меҳнат жамоаларининг қариялар уйларини оталиққа олиш, пенсионерларга, кўп болали оналарга, меҳнат шароитлари ноқулай бўлган жойларда ишлаётган кишиларга ўз маблағлари ҳисобидан қўшимча пул бериш ташаббусини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлайдилар. Ўқувчиларга ва кам таъминланган студентларга бепул нонушталар бериш тадбирларини изчиллик билан ўтказишга эришиб бораверадилар.

Ўзбекистон Компартияси жумҳурият олдида турган иқтисодий ва ижтимоий муаммоларни ҳал қилиш регионидаги ғоят ноҳуш экология вазиятини тубдан яхшилашга доир кечиктириб бўлмайдиган чоралар кўриш зарурати билан чамбарчас боғлиқ деб ҳисоблайди. Шу чораларни амалга оширишни ўзининг ҳозирги ва келажак авлодлар олдидаги бурчи деб билади.

Биз замонавий технологиялар асосида табиий ресурслардан илмий асосда фойдаланишни, инсоннинг яшаш муҳити юксак сифатли бўлишини таъминловчи кенг қамровли дастур, яъни табиатдан оқилона фойдаланиш ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш комплекс дастурининг тарафдоримиз. Корхоналарнинг экология паспортларини жорий этиш шундай тадбирни шакллантириш, табиатни муҳофаза қилиш сиёсатини янги поғонага ўтказиш асоси бўлиб қолиши керак.

Коммунистлар қуриб йўқ бўлиб кетиш хавфи остида қолган Оролни қутқариб қолишга, Оролбўйидаги экология ва санитария вазиятини соғломлаштиришга бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар ва бу вазифалар қўшни иттифоқдош жумҳуриятлар билан, бутун мамлакат ёрдамида, жаҳон ҳамжамияти иштирокида мустаҳкам ҳамкорликда ҳал этилишига ҳаракат қиладилар.

Ўзбекистон халқларининг ақлий ва маданий имкониятини маънавий жиҳатдан янгилаш, тўла намоён этиш учун

Ўзбекистон Компартияси ҳар бир шахсни ва умуман жумҳуриятимиз халқини ақлий ҳамда маънавий жиҳатдан ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик қилишни ўз фаолиятининг асосий йўналишларидан бири, деб ҳисоблайди. Коммунистлар барча фуқаролар маданий қадриятлардан баҳраманд бўлиши, маънавий соҳадаги қашшоқликни тугатиш, замонавий санъат, ўзбек миллий маданияти ва халқ ижодиётини ривожлантириш ҳамда бойитиш, анъаналарга эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлиш, тарихий ёдгорликларни сақлаш, уларни таъмирлаш, «Мерос» дастурини амалга ошириш тарафдоридирлар.

Барча поғоналардаги партия комитетлари минтақанинг тарихий тараққиётидаги «оқ доғлар»ни холисона ўрганишга, жумҳуриятнинг қонунга хилоф равишда қатағон қилинган фуқароларини сиёсий жиҳатдан оқлаш ишларини давом эттиришга кўмаклашишга тайёрдирлар.

Биз халқимиз даҳоси яратган ва ғайриқонуний равишда жумҳуриятимиздан ташқарига олиб чиқиб кетилган барча санъат асарлари, нодир қўлёзмалар ўзимизга қайтарилиши керак, деб ҳисоблаймиз.

Компартия жумҳуриятимизда истиқомат қилаётган миллатлар ва элатларнинг миллий-маданий марказлари тармоғини кенгайтириш (байналмилалчилик руҳида тарбиялаш соҳасидаги иш мана шу марказларнинг энг муҳим вазифаларидан бири бўлиб қолиши керак), мамлакатимиз барча халқларининг маънавий жиҳатдан ўзаро бойиши ва бундай алоқаларнинг кенгайиши тарафдоридир. У қадимий халқ анъаналари, байрамлари ва расм-русумлари қайси миллатга мансублигидан қатъи назар, қайта тикланишини қўллаб-қувватлайди.

Коммунистлар санъат ва маданият тижоратлашуви жараёни бошланаётганига қарши чиқадилар ҳамда улар ҳаёсизлик ва зўравонликни, паст савиядаги маданиятнинг зарарли таъсирини, одоб тушунчасининг маънавий асослари ва миллий руҳига, инсонпарварлик ва ахлоқ принципларига зид тарғиботдан аҳолини, айниқса, ёш авлодни сақлаш учун барча ижтимоий-сиёсий тузилмалар билан ҳамкорлик қилишга тайёрдирлар. Ёшларда меҳнатсеварлик ва меҳр-мурувват, катталарга ҳурмат, ватанпарварлик ва байналмилалчилик сингари фазилатларни шакллантириш, бу ишда оила, мактаб ҳамда бутун жамиятнинг мавқеини ошириш масалалари партия ташкилотларининг диққат марказида қолади.

Ўзбекистон Компартияси жумҳурият зиёлилари, уларнинг истеъдодли намояндалари жамиятимизни маънавий ва ахлоқий жиҳатдан янгилашга қўшаётган бебаҳо ҳиссасини юксак қадрлайди. Партия ташкилотлари ижодкор ва илмий зиёлилар билан амалий алоқаларини бундан буён ҳам ривожлантирадилар ва чуқурлаштирадилар, қобилиятли ёшларнинг ўсишига, уларнинг истеъдоди ва ижодий имкониятлари намоён бўлишига ҳар томонлама кўмаклашадилар.

Биз мавжуд илмий-техникавий имкониятдан самарали фойдаланиш, истиқболли кашфиётлар ва ишланмаларни жуда қисқа муддат ичида жорий этадиган уюшмалар, жумҳурият эга бўлган ақл-заковат кишиларини ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоя қилиш, муаллифлик ҳуқуқи системалари тузилиши, шу муносабат билан мавжуд қонунлар қайта кўриб чиқилиши тарафдоримиз. Биз одамлар онгида ақлий имкониятларни жадал ривожлантирмай жумҳуриятимиз чинакам мустақиллиги ҳамда гуллаб-яшнашини таъминлаш мумкин эмаслиги хусусида теран ва равшан тушунчани қарор топтириш зарур деб ҳисоблаймиз.

7

Компартия бу мақсадларга эришиш учун бошқа жумҳуриятлар ҳамда хорижий мамлакатлар билан илмий ҳамкорликни ривожлантириш ва такомиллаштириш, мамлакатимизнинг ҳамда хорижий мамлакатларнинг етакчи илмий, ўқув марказларига юбориладиган ёш истеъдодли олимлар, мутахассислар сонини кўпайтириш зарур деб ҳисоблайди. Бу вазифаларни ҳал этиш фан ва ижодий бирлашмаларни қўллаб-қувватловчи мустақил жумҳурият валюта жамғармаси тузилиши билан мустаҳкамланиши керак.

Партия ташкилотлари ва комитетлари давлат даражасида кўрилаётган тадбирларни қўллаб-қувватлайдилар ҳамда жумҳурият инженерлари ва иқтисодчиларини бозор иқтисодиёти эҳтиёжларига мувофиқ қайта ўқитишда бевосита иштирок этадилар.

Компартия ижтимоий фанларни қайта қуриш, уларнинг жумҳурият ва айрим минтақаларни ривожлантириш истиқболларини белгилашдаги мавқеини ошириш, ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий жараёнларни олдиндан аниқлаш зарур деб ҳисоблайди. Турли ижтимоий гуруҳларнинг манфаатларини аниқлаш ва ҳисобга олиш учун жамоатчилик фикрини ўрганувчи жумҳурият марказини ташкил этиш ташаббуси билан чиқади.

Компартия халқ таълими соҳасида умумтаълим ва олий мактабларни чуқур ислоҳ қилиш, миллий анъаналарни ривожлантириш ҳамда ёш авлодни ўқитиш ва уни тарбиялашда жаҳон тажрибасидан фойдаланиш тарафдоридир. У ўқув юртлари ва илмий муассасалар мустақиллиги ривожланишини, ташкилий шаклларининг хилмахиллигини, ўқувчилар ва талабаларнинг ҳуқуқлари кенгайишини, уларнинг ўзини ўзи бошқарувга интилишини қўллаб-қувватлайди ва рағбатлантиради. Айни вақтда у ўқув юртларининг ўқув-тарбия вазифаларини ҳал этишга халақит берадиган сиёсий эҳтирослар майдонига айланишига қатъиян қаршидир. Компартия, шунингдек, ижтимоий фанларни ўқитишда ундан Советларга ва коммунизмга қарши ғояларни тарғиб қилиш, тарихни сохталаштириш ҳамда сиёсий найрангбозлик мақсадида минбар сифатида фойдаланишга йўл қўйиб бўлмайди, деб ҳисоблайди.

Компартия маданият, фан ва халқ маорифини ривожлантиришга маблағ ажратишнинг қолдиқ принципини бартараф этиш учун курашади ҳамда жумҳурият ва маҳаллий бюджетлар ҳисобидан, корхоналар, ширкатлар, жамоатчилик асосида иш олиб бораётган хайрия жамғармалари ҳамда бошқа жамғармалар маблағларини жалб этиш билан уларга биринчи галда ёрдам берилишига эришиш учун ҳаракат қилади. Мазкур соҳаларда банд бўлган ходимларнинг моддий аҳволини яхшилашга, уларнинг жамият олдидаги обрўйини оширишга, ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилишга ҳар томонлама кўмаклашади.

Компартия фан тўғрисидаги, халқ таълими тўғрисидаги қонунларнинг лойиҳаларини, маданият ва маънавий тарбия тўғрисидаги қонун лойиҳасини қонун чиқаришда ташаббус кўрсатиш тариқасида жумҳурият Олий Кенгашига тақдим этиш зарур, деб ҳисоблайди. Компартия илмий-материалистик дунёқарашни ҳимоя қилар экан, ўтмишда динга нисбатан йўл қўйилган ўзбошимчалик ҳаракатларидан воз кечади ва Виждон эркинлиги тўғрисида қабул қилинган ССЖИ Қонунини қўллаб-қувватлайди. У умумбашарий қадриятларни қарор топтириш ишида барча диний ташкилотлар билан ҳамкорлик қилишга тайёр, диний ташкилотларнинг ижтимоий-сиёсий ва маданий ҳаётда қатнашишлари тарафдоридир. Компартия айни вақтда диндорларнинг диний туйғуларидан жамиятга қарши, давлатга қарши мақсадларда фойдаланишга уринишларни қоралайди.

Ўзбекистон Компартияси жамият турмуши барча соҳаларини қайта қуриш, жумҳуриятимизда яшаётган барча кишиларнинг хавфсизлиги, фаровонлиги ва осойишталиги миллатлараро муносабатларни уйғунлаштиришга кўп жиҳатдан боғлиқ эканлигини тўла англайди. У жумҳуриятда миллатлараро муносабатларга тааллуқли ҳар қандай масала фақат ССЖИ Конституцияси, Ўзбекистон ССЖ ва Қорақалпоғистон МССЖ Конституцияси доирасида, сиёсий усуллар, ишонтириш йўли, бевосита мулоқот орқали ҳал қилиниши керак, деган чуқур эътиқодга асосланади.

У Ўзбекистон ССЖнинг Давлат тили тўғрисидаги қонун режали асосда ва сўзсиз амалга оширилиши, жумҳуриятимиздаги барча халқлар тилларига ҳурмат билан муносабатда бўлиниши ва бу тилларнинг ривожланиши, миллатлараро алоқа ва ССЖИ халқларининг ҳамкорлик тили сифатда рус тилидан фойдаланиш учун курашади. Ўзбек тилини ўрганишга доир давлат дастурини бажариш учун барча шарт-шароитларни вужудга келтириш зарур деб ҳисоблайди. Оммани Ватан ва жаҳон маданиятининг энг яхши намуналари билан ошно қилиш мақсадида эски ўзбек ёзувини, хорижий тилларни ўрганишда кўмаклашади.

Ўзбекистонда яшаётган барча миллат кишиларининг манфаатларини ўзаро ҳурматлаш ва улар билан ҳамкорлик қилишнинг бузилмас қоидалари миллий сиёсатнинг негизини ташкил этиши керак. Жумҳуриятимиздаги барча халқлар ва майда миллатларнинг ўзига хос миллий маданий одатларини, тили, маданияти, анъаналари, тарихий ёдгорликлари ва табиий муҳитини сақлаб қолиш, ёш авлодга она тилида таълим бериш ҳуқуқини тан олиш фуқаролар тинчлиги ва тотувлигининг мустаҳкам кафолатидир.

Жумҳурият фуқароларини жипслаштириш — Ўзбекистон Компартияси сиёсатининг асосий мақсадларидан бири. Биз инсон ҳуқуқлари устунлиги учун, миллати ёки тилига қараб баъзиларга имтиёзлар берилишига, бошқа кишиларнинг ҳуқуқлари камситилишига қарши, уларнинг шани ва қадр-қиммати ҳимоя қилиниши таъминланиши учун курашаверамиз. Биз Ўзбекистоннинг барча фуқаролари сиёсий турмушда фаол қатнашишлари учун, партия идораларида, давлат ҳокимияти муассасаларида ва жумҳурият бошқарувида турли миллат вакиллари бўлиши учун курашаверамиз. Партия ташкилотлари миллатчилик ва шовинизм кўринишларига қарши, айирмачилик ва миллий маҳдудликни тарғиб этаётганларга, байналмилалчилик соҳасида орттирган ютуқларимизни камситаётганларга қарши муросасиз кураш олиб боради.

Ўзбекистон Компартиясини янгилаш ва демократиялаш учун

Ўзбекистон Компартиясини янгилаш уни демократиялаш билан узвий боғлиқдир. Бундан мақсад коммунистларни партия турмушининг марказига қўйиш, партия сиёсатини ишлаб чиқишда ва уни амалга оширишда партиялилар оммаси бевосита иштирок этишини таъминлашдан иборат.

Жумҳурият Компартияси партия ички турмушида ўзини ўзи бошқарувни таъминлайдиган, партия билан ҳар бир коммунист манфаатларини уйғунлаштирадиган, эркин фикрлашга, турли нуқтаи назарларни таққослашга, ошкора танқид ва ўзини ўзи танқид қилишга, онгли интизомга имкон берадиган демократик централизм принципига амал қилади.

8

Жумҳурият Компартияси ўз негизи — бошланғич партия ташкилотларининг ҳуқуқларини кенгайтиришга, уларнинг фаоллиги ва мустақиллигини оширишга алоҳида эътибор беради. Биз партия ташкилотларининг ҳудудий—ишлаб чиқариш принципи нуқтаи назаридан тузилиши сақлаб қолинишининг қатъий тарафдоримиз. Айни вақтда жумҳурият учун истиқомат жойларда сиёсий ишларнинг алоҳида долзарблигини ҳисобга олиб, аҳоли манзилгоҳи, маҳалла ёки даҳаларда яшаётган коммунистларни фаолият кўрсатадиган кучли ҳудудий партия ташкилотларига бирлаштириш зарур, деб ҳисоблаймиз.

Партиянинг таянч бўғини — ноҳия ҳамда шаҳар партия ташкилотларининг иш шакллари ҳамда услубларини янгилашга, Қорақалпоғистон жумҳурият, вилоят партия ташкилотларининг ўз ички турмушидаги масалаларни ҳал этишга доир ҳуқуқлари ва мустақиллигини кенгайтиришга алоҳида эътибор берилади.

Янги сиёсий вазият Ўзбекистон Компартияси марказий идоралари олдига юксак талаблар қўймоқда. Уларнинг фаолиятида рўй-рост ва принципиал фикрлашув, кенг ошкоралик, қарорлар қабул қилишда чинакам баҳамжиҳатликни бундан буён ҳам қарор топтириш лозим. Партия қўмиталари комиссияларининг ишнинг устун йўналишлари соҳасидаги мавқеини сифат жиҳатидан янги даражага кўтариш зарур.

Ўзбекистон Компартияси коммунистларнинг хилма-хил тузилмалар — партия ташкилотлари котибларининг кенгашларини, партия клубларини, ижтимоий-сиёсий марказларни, ветеранлар кенгашларини ҳамда қизиқиш ва муаммолар юзасидан партия аъзолари бирлашмаларининг турли шаклларини ташкил этиш ҳуқуқини эътироф қилади.

Ўзбекистон Компартияси ўз сафларига янги кучлар, биринчи навбатда меҳнат кишилари, ёшлар, қайта қуришнинг фаол тарафдорлари келиб қўшилиши учун алоҳида ғамхўрлик қилади. Компартия қўмиталар ва ташкилотлар, партия оммавий ахборот воситалари орқали ўзининг дастурий мақсадлари ҳамда вазифаларини, уларнинг жозибасини аҳоли кенг табақаларига тушунтиради, уларни қўллаб-қувватлаётган кишиларда партия билан ўз тақдирини боғлашга бўлган эҳтиёжни шакллантиради.

Партиянинг обрўси — унинг асосий принципини: халқ манфаатлари — партия манфаатларидир, деган қоидани рўёбга чиқаришдадир. Партия ўз кучи, аввало, меҳнаткашлар оммасининг қўллаб-қувватлашида эканлигини билади.

Компартия ўзининг барча аъзоларини омма ўртасида сиёсий иш олиб бориш, халқнинг турли табақалари билан мулоқот қилиш, одамларни ҳақиқат кучи, далил-исботлар ва амалий ишлар билан жалб этиш санъатини эгаллашга даъват этади.

Кадрлар сиёсати масалалари Компартия учун принципиал масалалар бўлиб қолади. Партия учун янги вазиятда унинг қўмиталари ва ташкилотлари Компартия позициясида турган муносиб коммунистлар ҳамда партиясизларга тавсиялар бериш ҳуқуқидан воз кечмасликлари, айни вақтда уларнинг давлат ҳокимияти ва бошқарув идораларидаги, мафкуравий муассасалардаги асосий лавозимларга сайланишлари ёки тайинланишлари учун курашишлари, давлат идораларининг ходимларига ўз баҳоларини беришлари, тўрачилик, қариндош-уруғчилик, ошна-оғайнигарчилик, маҳаллийчиликка қарши туришлари шарт.

Ўзбекистон Компартияси Матбуот тўғрисидаги Қонунга мувофиқ ўзининг оммавий ахборот воситалари билан ҳамжиҳатлигини такомиллаштириб боради. Биз матбуот, телекурсатув ва радиоэшиттириш идораларининг фаолиятини бундан кейин ҳам демократиялаш, хилма-хил фикр ва мулоҳазаларни ёритиш, айни вақтда эълон қилинаётган мақолалар ҳамда эшиттиришларнинг мазмуни, ҳаққонийлиги учун журналистларнинг масъулиятини ошириш тарафдоримиз. Компартия қонун чиқаришда ташаббус кўрсатувчи ташкилот сифатида оммавий ахборот воситаларида маънавий-ахлоқий асосларни кучайтириш тўғрисидаги масалани Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгашининг олдига қўйишни мўлжалламоқда.

Ўзбекистон Компартияси давлат ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларини, ўқув юртларини ҳамда Қуролли Кучларни сиёсатдан холи этиш хусусида жамиятга зўравонлик билан тиқиштирилаётган ғояларга қарши курашади ва уларда партия тузилмалари фаолиятининг тақиқланиши инсоннинг ўз сиёсий қарашларига мувофиқ бирлашишдек конституциявий ҳуқуқларининг камситилиши деб ҳисоблайди.

Коммунистлар бошқача қарашлар ва ғояларга муросасизликни рад этишар экан, Советларга қарши ва экстремизмнинг ҳар қандай кўринишларига қарши қатъий курашадилар, В. И. Ленинга, КПССга ва Ўзбекистон Компартиясига қилинаётган ҳуружларга барча қонуний воситалар билан қарши турадилар.

Жумҳурият Компартияси унинг конституциявий ҳуқуқларини эътироф қиладиган, демократия ва ижтимоий адолат мавқеида турадиган, конституциявий нормалар асосида ва унга мувофиқ иш олиб борадиган ижтимоий-сиёсий ташкилотлар ҳамда ҳаракатлар билан ҳамкорлик қилишга тайёрдир. У айни вақтда миллий адоватни авж олдирадиган экстремист, жамиятга зид кучларга қарши, кескинликни кучайтириш ва аҳволни беқарорлаштиришга уринишларга қарши кураш олиб боради.

Ўзбекистон Компартияси касаба уюшмаларининг партиядан ва давлатдан холи хусусиятига асосланиб, уларнинг мустақиллиги тарафдори бўлиб, уларга ўз ижтимоий базаси манфаатларини бевосита ифодаловчилар сифатида қараб, ўз муносабатларини ҳамжиҳатлик, ўзаро алоқа ва шериклик принципи асосида қуришга интилади.

Партия ва комсомол ташкилотларининг ўзаро муносабатларини сиёсий шериклик, ғоявий муштараклик, Ўзбекистон Коммунистик Ёшлар Уюшмаси мустақиллигини тан олиш, ўзаро ҳурмат ва ишонч принциплари асосида қурилади. Компартия жумҳурият комсомолига ўз сафларини тўлдиришнинг энг яқин резерви сифатида қарайди.

Ўзбекистон Компартияси ветеранлар ташкилотлари билан фаол ҳамкорлик қилиш тарафдоридир. У хотин-қизлар ҳаракатини қўллаб-қувватлайди, хотин-қизларга ўз ижтимоий вазифасини эркин танлаш ҳуқуқи берилиши учун, уларнинг барча даражалардаги қарорларни қабул қилиши ва бу қарорларни бажаришда қатнашиши учун, хотин-қизларнинг вакиллари давлат ва жамоат идораларида кенг кўламда иштирок этиши учун курашади.

* * *

Ўзбекистон Коммунистик партияси коммунистлар ва партиясизларни, жумҳуриятимизнинг барча меҳнаткашларини мазкур Ҳаракат дастурини турмушга татбиқ этиш юзасидан амалий ишларга ғайрат билан киришишга, ўз кучлари, билимлари ҳамда маҳоратларини Ўзбекистон ССЖни ижтимоий-иқтисодий, миллий ва маънавий ривожлантириш вазифаларини рўёбга чиқаришга, унинг мустақиллигини мустаҳкамлашга сарфлашга даъват этади.

ССЖИ Давлат банкида

ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ МУОМАЛАДА СЎМДАН ҒАЙРИҚОНУНИЙ ФОЙДАЛАНИШ ҲАҚИДА

Сўнгги вақтда ССЖИдан ташқарида совет банклари ва корхоналари бир неча ўн миллиард сўмга ёзиб берган сўмга асосланган тўлов ҳужжатлари (ҳисоб-китоб чеклари, векселлар, кафолатли хатлар) пайдо бўлганлиги ҳақида турли манбалардан жуда кўп хабарлар келмоқда. Бунинг устига ана шу мажбуриятларнинг бир қисмига гўё ССЖИ Давлат банки кафолат берган, деб айтилмоқда.

Шу муносабат билан ССЖИ Давлат банки қуйидагиларни маълум қилишни зарур деб ҳисоблайди: амалдаги қонунларга мувофиқ ССЖИдан совет валютаси ва сўм ҳисобидаги тўлов ҳужжатларини олиб чиқиб кетиш амалда тақиқлаб қўйилган бўлиб, фақат валютани назорат қилувчи органларнинг алоҳида рухсати билангина амалга оширилиши мумкин.

Совет банклари ва корхоналарига ССЖИ Давлат банки ҳам, ССЖИ Молия вазирлиги ҳам ҳеч қачон бундай рухсатнома берган эмас. Бунинг устига ССЖИ Давлат банки қўлидаги маълумотларга қараганда, ана шу мажбуриятларнинг кўпи уларни чиқарган банкларнинг ҳеч қандай реал активлари билан таъминланмаган ҳамда кўпинча шунчаки сохта қоғозлардир.

Булар чет элларда муомалада юрган «оқ», «зангори» ва «пушти» чекларга ҳам тўла таалуқлидир, улар сўмга асосланган сохта мажбуриятлар бўлиб, ССЖИ Давлат банки бундай чекларни ҳеч қачон чиқарган эмас.

ССЖИ Давлат банки бундай мажбуриятларни сотиб олаётган ёки таъминлаш учун қабул қилаётган хорижий банклар, компаниялар ва шахсларнинг эътиборини шунга қаратадики, улар хабардор бўлмаганликлари ёки ортиқча ишониб юборишлари натижасида анча молиявий зарар кўришлари мумкин.

ССЖИ Давлат банки яна шуни таъкидлайдики, ташқи иқтисодий алоқаларнинг бир қанча совет иштирокчилари совет сўми билан ҳақ тўлаш шарти билан хориждан моллар етказиб бериш учун ташқи савдо битимлари тузмоқдалар, бу битимларда совет сўмининг қиймати ССЖИ Давлат банки томонидан белгилаб қўйилган тижорат қиймати даражасидан анча паст бўлмоқда.

ССЖИ Давлат банки ташқи иқтисодий алоқаларнинг совет ва чет эл иштирокчиларига эслатадики, совет сўмининг қийматини белгилаш ва уни ўзгартириш фақат ССЖИ Давлат банкининг вазифасидир, ушбу қоидани бузиб тузилган битимлар ҳуқуқий кучга эга эмас.

Сўм қийматининг сунъий равишда пасайтирилиши совет харидорларининг четдан келтирилган молга ортиқча пул тўлашидан ташқари чет эл фирмаларида совет сўмининг кўплаб тўпланиб қолишига олиб боради, бу пулдан улар кўпинча давлат томонидан бериладиган ёрдам эвазига ушлаб туриладиган нархларда молларни сотиб олиш ва уларни ССЖИдан олиб чиқиб кетиш учун фойдаланишлари мумкин. Бундай моллар одатда чет эл бозорида жуда қиммат туради. Натижада четга мол чиқариш ҳам, четдан мол сотиб олиш ҳам номутаносиб айирбошлаш қилиш билан боғлиқ «қайчи нархлар» вужудга келади. Бу эса мамлакат учун бевосита валюта нобудгарчилигига олиб боради. Бундай амалиёт пул муомаласига путур етказади, мамлакатда пулнинг қадрсизланиш жараёнларини кучайтиради ва совет валютасининг эркин алмаштирилиш муддатларини чўзиб юборади.

ССЖИ Давлат банки ташқи иқтисодий алоқаларнинг барча совет ва хорижий иштирокчиларига сўмнинг чет эл валютасига нисбатан қийматини ўзгартириш билан боғлиқ сўм асосидаги ғайриқонуний операцияларни тўхтатишни таклиф этади. Совет сўмининг қийматидан фойдаланишнинг белгиланган тартибини бузувчилар амалдаги қонунларга мувофиқ таъқиб этилади.

ҒОЛИБЛАР АНЖУМАНИ

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони зирҳли-танк қўшинлари маршали П. С. Рибалко номли Ленин орденли танк қўшинлари командирлари Олий билим юртида «Қардошларча дўстлик билан кучлимиз» кўрик-конкурси ғолибларининг анжумани бўлиб ўтди. Анжуман билим юрти сиёсий бўлими ва Чирчиқ шаҳар Кенгашининг ташаббуси билан ўтказилди.

Мазкур танк билим юртида ҳозир 44 миллат вакиллари хизмат қилмоқда. Йил давомида бу ерда ҳарбий интизомни янада мустаҳкамлаш, жанговар ва сиёсий тайёргарликни такомиллаштириш юзасидан тадбирлар ўтказилди.

Конкурснинг якунловчи босқичига билим юрти курсантлари ва сержантларининг иттифоқдош ва мухтор жумҳуриятлардаги, мамлакатимиз ўлка ва вилоятларидаги ота-оналари таклиф қилинди. Анжуманда партия, совет, комсомол ходимлари, Қизил байроқ орденли Туркистон Ҳарбий Округининг вакиллари иштирок этишди.

Бу ерда конкурс ғолиблари қутланди. Уларга тантанали вазиятда мақтов ёрлиқлари ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Анжуман иштирокчилари Туркистон Ҳарбий Округининг жангчиларига ҳамда ССЖИ халқ депутатлари тўртинчи съездининг делегатларига мурожаатнома қабул қилдилар.

Т. БОТИРБЕКОВ,
ЎзТАГ мухбири.

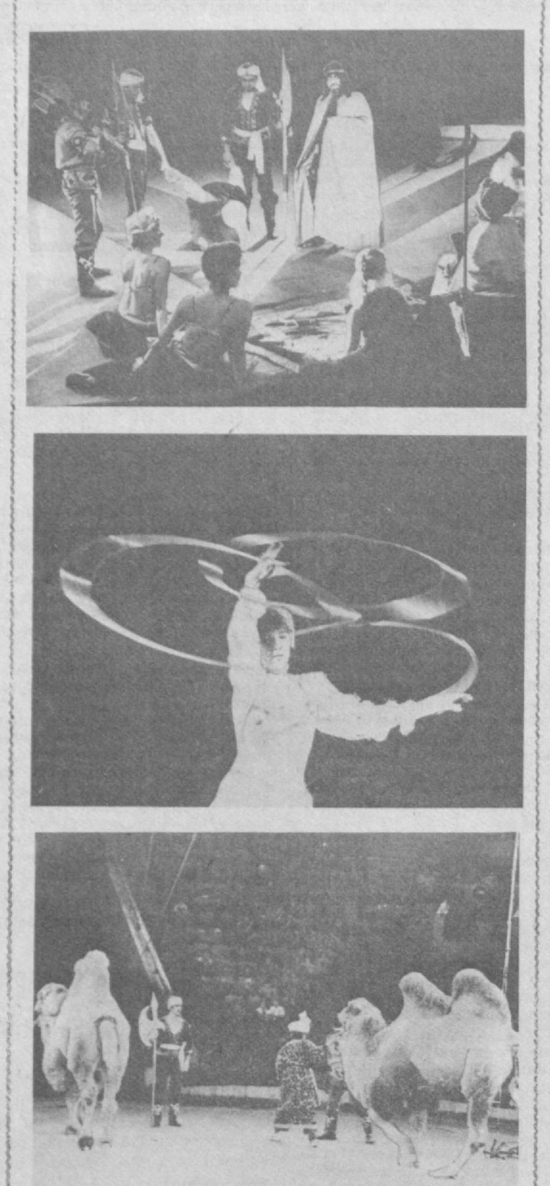

Тошкент Давлат циркида мактаб ўқувчиларининг таътил кунларига мўлжалланган «Оловиддин ва унинг сеҳрли чироғи» томошалари бошланди. Ўзбек цирки усталари томонидан тайёрланган байрам дастурида дорбозлар, қизиқчилар, акробатчилар, Қорбобо ва Қорқиз, шунингдек ўргатилган кучук, айиқ, тўя каби жониворларнинг чиқиши ўрин олган.

СУРАТЛАРДА: томошалардан намуналар.

Р. Альбеков суратлари.

Жиноят ва жазо

КИМГА ТОШ ОТЯПТИЛАР?

ТАЪТИЛ кунлари бўлгани учунми Александр ўртоқлари Руслан ва Ильялар билан бирга ҳеч бир жойда ўтиролмай қолди. Аслида-ку мактабдаги ўқишни ҳам қойил қилиб қўйишаётгани йўқ эди. Уларни ўйнаб овунадиган жойи Қорақамиш даҳасининг трамвай, троллейбус ўтадиган кўчаси бўлиб қолди. Битта трамвай ўтдими, ўнтами, пойлаб туриб ойнасига тош отишлари керак. Ойнани синдирмаса, ютқазган бўлади. Синдирса — ғолиб. Шундай қилиб, болаларнинг 11 ноябрь кунги «ови» юришиб кетди. 7 ва 10-маршрутлар бўйича қатнайдиган троллейбуслар ўша куни Қорақамишдаги бурилиш жойида роса «тошбўрон»га учради. Бирорта синмаган ойнаси қолгани йўқ. Ундан икки кун аввал троллейбуслар Абдулазиздан шундай «калтакни» еган эди. Троллейбус ёки трамвайларни ҳар куни шундай «савалаб» турган шоввозлар ким бўлди дерсиз? Марҳамат, танишинг. Александр Черкасов, Илья Бондаренко ва Руслан Аҳмедшинлар ўн беш ёшда, Абдулазиз Эгамбердиев 12 ёшдаги ўқувчилар.

Охирги пайтларда Собир Раҳимов ноҳиясининг ички ишлар бўлимига бундай «хабарлар кўп келадиган бўлиб қолди. Бундан келадиган моддий зарарни-ку қўя туринг, жароҳат топган қанчадан-қанча одамлар касалхонага туша бошлади. Юзаки қараганда, шу билан ҳам одамлар жабр кўраётганмикин, дегувчилар топилар. Лекин трамвай ёки троллейбуслар кета туриб бехосдан келиб теккан тош қайси бир одамни эсанкиратмайди дейсиз. Хуллас, ички ишлар ходимларимиз бунга жиддий киришиш кераклигини вақтида англаб етишди. Махсус тезкорлик гуруҳи тузилди. Ноҳиядаги бу транспортлар қатнайдиган йўллар назоратга олинди. 20 кунгина ўтказилган қисқа муддатдаги текшириш катта натижани берди. 1977 йилда туғилган 36-мактаб ўқувчиси Хайрулла Рихсиев, 1978 йилда туғилган Бахтиёр Рихсиев, 249-мактабнинг 6-синф ўқувчиси Умид Қодиров, 11 ёшли Шуҳрат Рихсиев, Отабек Рихсиев, Даврон Умаровлар ушланди. Улар орасида Тўлқин Рихсиевга ўхшаган ҳатто 1-синф ўқувчиси бор.

Хўш уларни ким, деб атаса бўлади? Одамларга, давлатга зиён-заҳмат етказгандан кейин албатта жиноятчида дерсиз. Хулоса чиқаришга шошилмайлик. Ўсмирлар орасида жиноят нега кўпаяпти? Улар келажакда ким бўлади? Бир бошдан темир панжара ортига тиқавериш натижа берармикан? Бунинг туб илдизини қаердан ахтариш керак? Бу каби ўнлаб саволларга, афсуски, аниқ жавоб олиш мушкул. Қолаверса, ҳар бир киши бу ҳақда ўйлаб кўриши керак. Негаки, ўша жиноят йўлига қадам ташлаётган болалар ўзга сайёрадан келишган эмас. Уларнинг ҳам кўпчилик ҳавас қилгулик ота-оналари бор. Улар болаларининг кўчада тошбўрон ўйнаётганидан хабари бўлаётганмикин? Ёки ўзи сингари бир инсоннинг бир умрга майиб бўлаётганини билаётганмикин?

Маълумки, милициянинг бундан бошқа ишлари ҳам кўп. Хабарлар оқими кўпайгач, ходимларимиздан махсус гуруҳ тузишга мажбур бўлдик. Уларнинг иши осонликча натижа бергани йўқ. Ўша тош отаётган боланинг кимлигини билиб, ота-онасининг ёнига олиб борилганида ҳам қаттиқ тортишувлар барҳам топиши қийин бўлди. Чунки бирорта ота-она боласининг ишидан хижолат чекиш, тан олиш ўрнига, боласини «оппоқ» дейишдан чарчамайди. Ниҳоят ишончли далиллардан узоққа боришнинг иложи йўқлигини тушунадилар. Аслида бошқа иложи ҳам йўқ эди-да. Ахир кўз ўнгингизда трамвай ёки троллейбуснинг ойнаси синиб ётган бўлса, тош отган болани орган ходимлари шундоқ қўлидан ушлашган бўлса, қандай қилиб тан олмасин. Юқорида айтганимиздек ҳаммаси мактаб ўқувчилари. Шаҳримизнинг 29, 249, 196, 191, 219, 242, 134, 165, 133 ва 233-мактабларнинг тош отувчилари «рекорд» кўрсаткичларга эришишяпти. Ҳозир ноҳиямизда «тош отувчилар»ни ушлаш давом этаяпти. Бу иш билан ноҳия балоғатга етмаганлар инспекцияси ходимлари қаттиқ курашяптилар. Бу ишда ўзлари шахсан иштирок этган орган ходимларининг ҳам сўзини эшитинг.

Жамолиддин Нажмиддинов, милиция катта лейтенанти:

— 21 ноябрь кечки пайт ана шундай хабарни олишимиз билан йўлга чиқдик. Болалар қочиб улгуришмаган экан. Ушлаб нима қилардик, албатта она-онасининг олдига олиб бордик. Афсуски, уларга тушунтириш қийин кечди. Тўғриси, ким ҳам ўзининг боласини ёмон дейди. Типратиқон ҳам боласини юмшоғим дейди. Ҳатто «тош отарлар»ни қўлидан ушлаб келтириб турганингизда ҳам ота-онасининг тан олгиси келмайди, қизиқ...

Ғофир Норбўтаев, милиция лейтенанти:

— Эртасига болаларнинг мактабларига йўл олдик. Уларнинг баъзилари 29, 249-мактабда ўқишса, айримлари 36-ўрта мактабда ўқир экан. Болаларнинг қилган иши бўйича ҳужжатлар ноҳия ижроқўми қошидаги махсус комиссияга топширилди.

Ҳа, шу билан иш тамомдек. Битта боланинг кимўзди «ўйини» учун қанча одам овора. Орган ходимларининг ўша болаларни излаб кўчама-кўча юришдан ёки мактабни қидиришдан бўлак ишлари йўқми? Унинг ўрнига киссавурни тутса, машина ўғрисини ушласа, уйни тунаётганни, кўчада йўловчини талаётганни топса одамларга анча наф тегади-ку! Наҳотки, бугун ўйин деб трамвайга тош отаётган болаларнинг ота-оналари эртага ўзларига тош отишларини билмасалар? Наҳотки, улар ўз болаларининг тарбияси билан қизиқмасалар?

Бинобарин, кўпчиликнинг масъулиятсизлиги туфайли ўсмирлар ўртасидаги жиноят ўтган йилдагига нисбатан шу йил 10 фоизга ошган. Тўғри, сабабини биз кўп нарсадан қидирамиз: мактаб эътибор бермайди, комсомол қарамайди, ота-онанинг вақти йўқ, болалар инспекцияси ишламайди, деймиз. Эҳтимол, бу бир томондан тўғридир. Аммо болаларни, ўсмирларни бўш вақтларида фойдали ишларга жалб қилишни ҳам билишимиз керак. Ҳолбуки, Собир Раҳимов ноҳиясида болалар учун бирорта ҳам ўйингоҳ йўқлигини қандай изоҳлаш мумкин. Яна 18 ёшгача бўлганлар ноҳияда 94 минг кишини ташкил қилади. Мавжуд учта кинотеатрларнинг репертуари-ку ҳаммага маълум. Кутубхона деган нарса бу ерда кўпчиликка бегона.

Фоизлар кўрсаткичининг ой сайин кўтарилиб боришига сабаб ҳам шу эмасмикан? Умуман, фарзандининг қайси йўлга қадам ташлаши барибир кўпроқ ота-онага аён бўлиши керак эмасми? Оиладаги тарбия, ота-она ўгити болани жиноят йўли бошидан қайтариб олмасмикан? Бу ҳақда ҳурматли муштарийларимизнинг фикрларини билишни истардик.

А. БАДАЛБОЕВ,
Тошкент шаҳар Собир Раҳимов райони ички ишлар бўлими бошлиғи.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Бўш шиша идишларни дўконларга топширинг!

Акмал Икромов ноҳия озиқ-овқат савдоси ташкилоти бўш шиша идишларни қуйидаги дўконлар қошидаги қабул пунктларида қабул қилади.

1-ДЎКОН — 1 —9 «а» мавзеси, 20-уй, дам олиш кунисиз соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 13 дан 14 гача;

2-ДЎКОН — 14-мавзе, 2-уй, соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача, дам олиш куни — душанба;

4-ДЎКОН — 15-мавзе, 9-уй, дам олиш кунисиз соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача;

5-ДЎКОН — 13-мавзе, 5-«а» уй, «ДОНЕЦК», дам олиш кунисиз соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача;

8-ДЎКОН — 11-мавзе, 8-уй, дам олиш кунисиз соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 13 дан 14 гача;

10-ДЎКОН — 12-мавзе, Фарҳод кўчаси, дам олиш кунисиз соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача;

11-ДЎКОН — Ғ. Ғулом кўчаси, 56-уй, дам олиш кунисиз соат 9 дан 19 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача;

11/1-ДЎКОН — Подмосковная кўчаси, 12-уй, дам олиш кунисиз соат 10 дан 19 гача ишлайди; танаффус соат 13 дан 14 гача;

12-ДЎКОН — Подмосковная кўчаси, 21-мавзе, 57-уй, дам олиш кунисиз соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача;

13-ДЎКОН — 25-мавзе, «Москва» қаҳвахонаси, соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача, дам олиш куни — душанба;

15-ДЎКОН — 24-мавзе, 33-уй, соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача, дам олиш куни — душанба;

16-ДЎКОН —23-мавзе, 40-уй, «Башкирия», соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 13 дан 14 гача, дам олиш куни — душанба;

17-ДЎКОН — 22-мавзе, 16-уй, соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 13 дан 14 гача, дам олиш куни — душанба;

18-ДЎКОН — 21-мавзе, 1-Б уй, «Юбилей», дам олиш кунисиз соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача;

21-ДЎКОН — Уйғур кўчаси, «Ёнғоқ» бекати, дам олиш кунисиз соат 9 дан 19 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача;

22-ДЎКОН — Уйғур кўчаси, 534-уй, «Хасково», дам олиш кунисиз, соат 9 дан 18 гача, танаффус соат 13 дан 14 гача;

23-ДЎКОН — Ю. Саккокий кўчаси, 204-уй, дам олиш кунисиз, соат 9 дан 19 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача;

24-ДЎКОН — 8, 17-трамвайларнинг сўнгги бекати, дам олиш кунисиз, соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 13 дан 14 гача;

25-ДЎКОН — Абдуллаев кўчаси, 1-уй, дам олиш кунисиз, соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 13 дан 14 гача;

26-ДЎКОН — Уйғур кўчаси, 69-уй, соат 10 дан 19 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача, дам олиш куни — душанба;

28-ДЎКОН — З. Саид кўчаси, 215-уй, дам олиш кунисиз, соат 9 дан 19 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача;

29-ДЎКОН — Қурувчи кўчаси, 77-уй, дам олиш кунисиз, соат 9 дан 19 гача ишлайди, танаффус соат 13 дан 14 гача;

30-ДЎКОН — Якдил кўчаси, 1-уй, дам олиш кунисиз соат 9 дан 19 гача ишлайди, танаффус соат 13 дан 14 гача;

31-ДЎКОН — З. Саид кўчаси, 50-уй, соат 9 дан 19 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача, дам олиш куни — душанба;

20-ДЎКОН — Журжоний кўчаси, 40-уй, дам олиш кунисиз, соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 13 дан 14 гача;

35/1-ДЎКОН — Нашриёт кўчаси, 18-уй, дам олиш кунисиз, соат 8 дан 20 гача ишлайди, танаффус соат 13 дан 14 гача;

ИДИШ (тара) БАЗАСИ — Х. Турсунқулов кўчаси, 6-уй, дам олиш кунисиз, соат 9 дан 18 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача.

АҚМАЛ ИКРОМОВ НОҲИЯ ОЗИҚ-ОВҚАТ САВДОСИ ТАШКИЛОТИ.

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИ

28, 29 ВА 30 ДЕКАБРЬ КУНЛАРИ

ЯНГИ ЙИЛ ОЛДИ ЯРМАРКАСИНИ УТКАЗАДИ

Ярмаркага турли-туман сабзавот, мева маҳсулотлари, тузланган сабзавотлар, консерва маҳсулотлари, колбаса ва гўшт тақдим этилади.

ЯРМАРКА СОАТ 10 ДАН 17 ГАЧА ИШЛАЙДИ ЯРМАРКАЛАР МАНЗИЛГОҲИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

ҚИРОВ НОҲИЯСИ — Олой, Аҳмад Дониш бозорларида;

ОКТЯБРЬ НОҲИЯСИ — Октябрь ва Бешёғоч бозорларида;

СОБИР РАҲИМОВ НОҲИЯСИ — Қорақамиш бозори ва Шифокорлар шаҳарчасидаги бозорда;

АҚМАЛ ИКРОМОВ НОҲИЯСИ — Фарҳод бозорида;

ЧИЛОНЗОР НОҲИЯСИ — 55-«Табиат инъомлари» дўконида (метронинг «Чилонзор» станцияси);

ФРУНЗЕ НОҲИЯСИ — Тўқимачилар саройи олдида, «Бошлиқ» даҳасида;

СЕРГЕЛИ НОҲИЯСИ — ярмаркада;

ЛЕНИН НОҲИЯСИ — Қорасув бозорида, Манжара кўчасида, Авиасозлар бозорида.

ТОШКЕНТ ШАҲАР МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИ

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси

Ўзбекистон театр арбоблари уюшмаси

Жумҳурият актёрлар уйи

ОҚРУГ ОФИЦЕРЛАРИ УЙИДА

1990 ЙИЛ 26, 27, 28, 29, 30 ДЕКАБРЬ.

1991 ЙИЛ 2, 3, 4, 5, 6 ЯНВАРДА

Болаларни катта, гапирувчи, куйловчи ва рақсга тушувчи қўғирчоқлар иштирокидаги

«ҚОРБОБОНИНГ СОВҒАЛАРИ»

ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИГА

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Сизларни электрон қўғирчоқлар билан бўладиган қизиқарли ўйинлар, фокусчи-манипуляторнинг сирли санъати, янги йил арчаси ёнидаги хороводда ажойиб ўйинлар ва танловлар кутади.

Ғолибларни махсус янги йил мукофотлари кутади.

Округ офицерлари уйи залида болаларнинг севимли мультфильмлари кўрсатилади.

Томошалар соат 10, 11.30, 13, 14.30, 16.00 да бошланади.

Томоша кўрсатувлари паттасининг баҳоси — 2 сўм 50 тийин (совғанинг баҳоси бунга кирмайди).

ДИҚҚАТ! ТОМОШАЛАРГА ЖАМОА БЎЛИБ ТУШИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛДАГИ ЖУМҲУРИЯТ АКТЁРЛАР УЙИ: Ҳамза кўчаси (аввалги К. Маркс кўчаси), 51-уйда қабул қилинади.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 33-41-85 (Актёрлар уйи), 33-21-20 (Офицерлар уйи).

Ҳақ тўлаш — ҳисоб-китоб ва нақд пул ўтказиш йўли билан.

ОТА-ОНАЛАР ДИҚҚАТИГА! ТОМОШАЛАР ПАЙТИДА ОФИЦЕРЛАР УЙИ ЗАЛИДА ЯНГИ ЙИЛ СОВҒАЛАРИНИ СОТИШ ТАШКИЛ ЭТИЛГАН.

Ҳақ тўлаш — нақд пул билан.

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ПАХТАКОР» жумҳурият спорт-машқ бирлашмаси қошидаги

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ҚУРИЛИШ УЧАСТКАСИ

ТУГАТИЛАДИ

даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қабул қилинади. 41-35-12 телефони бўйича маълумотлар олиш мумкин.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 26 — 28/XII да **Янги йил томошалари** (10, 12, 14, 16.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/XII да **Юбилей кечаси**, 27/XII да **Мирзо Улуғбек** (16.00), 28/XII да **А. Қодирийнинг ўтган кунлари.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА 26/XII да **Юсуф ва Зулайҳо** 27/XII да **Дардимни айтаман, куласизми?** (кулги кечаси), 28/XII да **Паранжи сирлари.**

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/XII да **Фармонбиби аразлади** (14.00), **Кулги ва қўшиқ кечаси** (19.00), 27/XII да **Отасининг қизи,** 28/XII да **Лақма куёв.**

КИНО

26 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «АШАДДИЙ ТОВЛАМАЧИЛАР» (18.30, 20.45).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «УРУШ СЎҚМОҚЛАРИДА» (17, 19, 21.00).

Москва — «КУН-ФУ ЖАВОҲИРИ ЁКИ ҲАЛОКАТЛИ ЗАРБА» (17, 19, 20.40).

К. Ёрматов номли — «ЖАНОБ ПИТКИН ДУШМАН ОРТИДА» (тоқ соатларда).

Восток — «СОЧИДА, ҚОРОНҒУ КЕЧАДА» (18.30, 20.45).

27 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «АШАДДИЙ ТОВЛАМАЧИЛАР» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «УРУШ СЎҚМОҚЛАРИДА» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00).

Москва — «КУН-ФУ ЖАВОҲИРИ ЁКИ ҲАЛОКАТЛИ ЗАРБА» (11, 13, 15, 17, 19, 20.40).

К. Ёрматов номли — «ЖАНОБ ПИТКИН ДУШМАН ОРТИДА» (тоқ соатларда).

Восток — «СОЧИДА, ҚОРОНҒУ КЕЧАДА» (11, 13,30, 16.00, 18.30, 20.45)

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Иттифоқ Жамғармалар банки ССЖИ Давлат банки билан келишилган ҳолда

1957 йилгача чиқарилган Давлат заёмлари облигацияларини

СОТИБ ОЛИШ МУДДАТИНИ

1990 йил 30 декабрь (шу куни охирги кун)**гача**

УЗАЙТИРДИ

ССЖИ Жамғармалар банкининг Тошкент шаҳар бошқармаси.

Тошкент полиграфия техникуми томонидан **Аббосов Равшан Ваҳабович** номига берилган 966075 номерли йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Тошкент шаҳар маданий-оқартув техникуми томонидан **Закиров Батиржон Бакиевич** номига берилган ЦТ —1 153969 номерли йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Тошкент политехника олий билимгоҳи ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари «Амалий механика» кафедраси ўқитувчиси Э. И. Туроповга ўғли

ИЛҲОМЖОНнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент политехника олий билимгоҳининг кимё технология куллиёти ва Физикавий кимё кафедраси жамоаси техника фанлари номзоди, ассистент Т. А. Абдуллаевга отаси

Абдулла АБДУЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Давлат чет тиллар педагогика олий билимгоҳи жамоаси немис тили грамматикаси кафедрасининг доценти М. А. Ахраловага опаси

Мамлакат Аҳраловна ХУЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140. 390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690. Д —2201
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.